

w sprawie wniosku Uniwersytetu Warszawskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW- WSM.8014.6.2023.7.KR

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 303/2023 z dnia 25 maja 2023 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW- WSM.8014.6.2023.7.KR

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Uniwersytetu Warszawskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW- WSM.8014.6.2023.7.KR uzasadniają zmianę opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 303/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 maja 2023 r. i wydanie opinii pozytywnej.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Projektowane studia nie wykazują pełnej zgodności z deklarowaną misją Uczelni („*Jedność nauki i nauczania*”) oraz aktualną i planowaną na lata 2022-2031 polityką rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego. Tworzony kierunek jest w całości przyporządkowany do dyscypliny nauki medyczne, która nie jest przedmiotem badań i nauczania w UW. Bogate osiągnięcia i liczne badania naukowe prowadzone w Uczelni w dziedzinach nauk ścisłych i przyrodniczych oraz humanistycznych i społecznych, niewątpliwie ważne dla rozwoju nauk medycznych, nie są dostatecznie osadzone w tej dyscyplinie. Dowodzą tego, zarówno brak spójności tematyki i wyników wspomnianych badań z efektami uczenia się i treściami programowymi obowiązującymi na kierunku lekarskim, jak również małe zasoby kadry akademickiej posiadającej kompetencje naukowe z zakresu nauk medycznych. W strategicznych celach kształcenia w latach 2022–2031 nie dostrzega się planów rozwoju Uczelni w zakresie nauk medycznych, w tym potencjału infrastrukturalnego Wydziału Medycznego, mimo braku własnej infrastruktury i wyposażenia, zgodnych z potrzebami kształcenia na projektowanym kierunku.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„Uzupełniając przedstawione informacje o związku projektowanego kierunku studiów ze Strategią Uniwersytetu Warszawskiego, należy stwierdzić, że aktualnie obowiązująca strategia Uniwersytetu Warszawskiego jest określona w uchwale nr 34 Senatu UW z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Uniwersytetu Warszawskiego. Zgodnie z tym aktem Uczelnia, jak i każdy jej członek powinien kierować się Misją Uniwersytetu Warszawskiego, która stanowi także podstawową część strategii Uczelni i pozostaje aktualna tak w chwili założenia Uniwersytetu, przyjęcia strategii, jak i nie traci swojej aktualności również dzisiaj. W konsekwencji wskazać należy, że zgodnie z Misją Uniwersytetu Warszawskiego „fundamentem działania Uniwersytetu jest jedność nauki i nauczania”. Stąd obok utworzenia na Uniwersytecie Warszawskim Wydziału Medycznego, którego jednym z podstawowych zadań będzie prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk medycznych, konieczne jest również prowadzenie kształcenia w obszarze medycznym, w co w pełni wpisuje się kierunek lekarski. W ramach misji podkreśla się, że „społeczną misją Uniwersytetu jest zapewnienie dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim, którzy mają do tego prawo”. Postulat ten realizowany jest od początku działalności Uniwersytetu. Aby jednak jeszcze mocniej wcielić go w życie, konieczne jest otwieranie i prowadzenie kształcenia na nowych kierunkach studiów, w tym tak potrzebnych w społeczeństwie, jak kierunek lekarski. Co więcej „obywatelską misją Uniwersytetu jest kształtowanie takich elit Rzeczypospolitej, które będą w swej działalności posługiwać się *imperio rationis* a nie *ratione imperii*”. Stąd kształcenie na kierunku lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego ma odbiegać od dotychczas przyjętych schematów w obszarze tego kierunku i ma włączyć studentów jako nie biernych, ale aktywnych uczestników procesu kształcenia oraz rozwijania nauki. Dodatkowo nie można zapomnieć, że „kulturalną misją Uniwersytetu jest synteza wartości uniwersalnych i lokalnych”. Również i ta myśl znajduje swoje odzwierciedlenie w podejmowanych działaniach związanych z utworzeniem kierunku lekarskiego. Samo kształcenie lekarzy jako świątłych elit społeczeństwa stanowi realizację tego postulatu. Co więcej, na Uniwersytecie program studiów lekarskich przewiduje również kształcenie ogólnoakademickie oraz badawcze. Zakłada dodatkowo silne umiędzynarodowienie tak samych studiów, jak i możliwego włączania studentów do działalności naukowej”.

Z głównych założeń Strategii należy wskazać, że podstawowe znaczenie ma dbałość o wysoką jakość kształcenia. Realizację tego właśnie celu stanowi wprowadzenie na Uniwersytecie kierunku lekarskiego, w ramach którego liczba studentów będzie wynosiła 60 osób na roku. Ta okoliczność umożliwi indywidualne podejście do każdego studenta oraz doprowadzi do wykształcenia najlepszych lekarzy, przygotowanych do wykonywania zawodu tak od strony teoretycznej, jak i praktycznej. Posiadanie oraz zatrudnienie najlepszej kadry badawczo-dydaktycznej, cenionej nie tylko w Polsce czy Europie, ale również na świecie i stanowiącej wybitne autorytety w dyscyplinie nauk medycznych doprowadzi do identyfikowania się z nią przez młodych adeptów sztuki lekarskiej i jeszcze lepszych wyników w nauce. Poprzez utworzenie kierunku lekarskiego Uniwersytet realizuje również inne oczywiste cele określone w swojej strategii, takie jak: rozwijanie „wszechstronnej oferty edukacyjnej wyrażającej się dużą liczbą dobrze dobranych kierunków studiów i prowadzonych badań naukowych, odpowiadająca potrzebom rynku pracy, innowacyjnej gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego” oraz promowanie „absolwentów liczących się na rynku pracy”.

Wspominane wcześniej silne umiędzynarodowienie tak Wydziału Medycznego, a więc

w konsekwencji prowadzonych na nim badań, jak i samych studiów na kierunku lekarskim stanowi ponadto realizację również innych założeń strategii, spośród których wyróżniają się „organizacja badań naukowych i procesu nauczania zapewniająca dużą mobilność studentów i kadry naukowej oraz obecność zagranicznych studentów i wykładowców”, jak również „aktywna współpraca międzynarodowa w sferze badań naukowych i dydaktyki”.

Biorąc powyższe pod uwagę należy również zaznaczyć, że kierunek lekarski będzie wpisując się w strategiczne cele szczegółowe związane z doskonaleniem nauczania i programów studiów. Mowa tu w głównej mierze o „rozszerzeniu dotychczasowych oraz tworzeniu nowych kierunków studiów i programów nauczania, w tym studiów interdyscyplinarnych”, „uruchamianiu programów studiów w językach obcych oraz internacjonalizacji studiów”, „zapewnianiu jakości kształcenia”, czy „kształceniu i doborze kadry naukowo-dydaktycznej”.

Na Uniwersytecie opracowywana jest aktualnie nowa strategia, zaś prace nad nią są na wysokim poziomie zaawansowania. Stąd już obecnie można wskazać, że projektowany kierunek studiów wpisuje się w opracowywaną obecnie nową strategię Uniwersytetu Warszawskiego, w tym przede wszystkim strategię w zakresie kształcenia na lata najbliższe 10 lat. Szczególnie istotne w tym kontekście jest pełne wpisanie się kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim w cele i założenia określone w uchwale nr 60 Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie projektu strategii Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie kształcenia na nadchodzące lata. Kierunek lekarski na Uniwersytecie Warszawskim, będącym uczelnią badawczą, realizować będzie kształcenie oparte na najnowszych wynikach badań naukowych, zorientowane na osobę kształcąca się oraz równoległe rozwijanie umiejętności badawczych i zawodowych, cechujące się wysokim umiędzynarodowieniem i ścisłą współpracą z otoczeniem zewnętrznym. Wśród celów szczegółowych projektowanej strategii, które kierunek lekarski będzie szczególnie realizował, jest umożliwienie studentkom i studentom udziału w prowadzonych badaniach naukowych, co w programie studiów na kierunku lekarskim odzwierciedla realizowany od pierwszego roku studiów cykl zajęć *projekt badawczy Science Based Medicine*, jak również poszerzenie oferty zajęć prowadzonych w językach obcych, co jest osiągnięte przez wprowadzenie już od I roku studiów zajęć *English in Medicine*. Całość programu studiów na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim za sprawą uwzględnienia w nim rozbudowanego w stosunku do kierunków lekarskich prowadzonych na innych uczelniach bloku zajęć z nauk społecznych i humanistycznych, w tym m.in. zajęć: *socjologia medycyny, historia medycyny, komunikacja interpersonalna, humanizacja medycyny, prawo medyczne*, sprawia, że studia lekarskie na Uniwersytecie Warszawskim w pełni będą realizowały podstawowy cel nowej strategii uczelni, związany z zapewnieniem, aby „kształcenie uniwersyteckie prowadziło do uzyskania przez osobę kształcąca się kompetencji kluczowych, takich jak: umiejętność uczenia się przez całe życie, świadome kształtowanie własnego rozwoju zawodowego i osobistego oraz wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności w różnorodnych kontekstach zawodowych i społecznych”. Powyższe łączy się w konsekwencji ściśle z realizacją przez kierunek lekarski postulatu zapewnienia, aby „kształcenie uniwersyteckie na wszystkich poziomach i we wszystkich formach odpowiadało na potrzeby społeczne, w szczególności te wynikające z przemian gospodarczych, transformacji cyfrowej oraz dążenia do zrównoważonego rozwoju”, a także „uczyni niezbywalnym elementem treści kształcenia kompetencje uniwersalne, w tym kompetencje poznawcze, społeczne i cyfrowe, określane mianem kompetencji przyszłości”.

Do końca roku akademickiego 2022/2023 r. zostanie przyjęta nowa, kompleksowa strategia Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023–2032 pt. „Uniwersytet Warszawski – doskonałość

i rozwój. Strategia Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023–2032”. Projekt tej strategii został zaprezentowany i dogłębnie przedyskutowany na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w dniu 24 maja 2023 r. (załącznik nr 3). Już we słowie wstępnym Rektora Uniwersytetu Warszawskiego do nowej strategii stwierdza się: „Podstawowa działalność naukowo - dydaktyczna w nadchodzącej dekadzie będzie rozwijana przede wszystkim w oparciu o nasze trzy kampusy uniwersyteckie na terenie Warszawy. Nie zapominamy o naszej infrastrukturze badawczo-naukowej oraz socjalnej rozproszonej w innych miejscach Warszawy i kraju, a także za granicą. Zakładamy, że w kolejnych latach nastąpi intensyfikacja realizacji dotychczasowych oraz nowych projektów i programów rozwoju infrastruktury uniwersyteckiej, w szczególności tej związanej z budową potencjału nowego Wydziału Medycznego”. Wyraźnie zatem jest stwierdzone – wbrew uwadze wyrażonej w uchwale Polskiej Komisji Akredytacyjnej – że w planach rozwoju Uczelni istotne miejsce zajmuje rozwój potencjału infrastrukturalnego Wydziału Medycznego. Ponadto, jednym z filarów strategicznych Uniwersytetu jest zapewnienie wszechstronnego kształcenia, w tym jednym z podstawowych celów strategicznych jest zapewnienie kształcenia akademickiego odpowiadającego wyzwaniom XXI wieku. Z tego względu w projekcie nowej strategii Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023–2032 zakłada się, że kształcenie będzie „opierało się na równoważnym docenianiu dorobku nauk ścisłych, przyrodniczych oraz społecznych i humanistycznych, co zwiększy potencjał Uniwersytetu Warszawskiego w poszukiwaniu przełomowych rozwiązań dydaktycznych dla różnych wyzwań społecznych. W szczególności dotyczy to zmiany klimatu, transformacji cyfrowej czy przemian demograficznych. W tym też sensie, zmiany społeczne generują konieczność rewizji efektów uczenia się, które w przypadku społecznie odpowiedzialnej uczelni i jej wpływu powinny służyć otoczeniu i wzmocnieniu jakości życia ludzi oraz środowiska naturalnego. Odpowiedź Uniwersytetu Warszawskiego na wyzwania XXI wieku wzmocnia również otwarcie i rozwój oferty kształcenia na nowym Wydziale Medycznym UW”. Jednym zaś z głównych wskaźników, za pomocą których będzie weryfikowane osiągnięcie zakładanych celów w ramach filaru „Wszechstronne kształcenie” jest „wzrost liczby studentów Wydziału Medycznego w ciągu 10 lat” oraz „wzrost liczby absolwentów Wydziału Medycznego”. Uniwersytet Warszawski zdaje sobie sprawę, że nowoczesne kształcenie musi opierać się na najnowszych wynikach badań naukowych, w tym przede wszystkim badaniach własnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów, w tym na kierunku lekarskim. W związku z powyższym jednym z celów strategicznych uczelni jest „osiągnięcie doskonałości naukowej. Odwaga w podejmowaniu nowych wyzwań”, zaś jednym z celów operacyjnych służących osiągnięciu powyższego celu strategicznego jest „zbudowanie potencjału badawczego Wydziału Medycznego UW w oparciu o zasoby i kompetencje jednostek UW”. Wprost w projekcie nowej strategii Uniwersytetu Warszawskiego stwierdza się: „W ramach Uniwersytetu Warszawskiego funkcjonuje wiele silnych dyscyplin naukowych i unikatowych specjalności, które stanowią o prestiżu Uczelni. Będziemy dalej wspierać i rozwijać te obszary, doceniając wkład, który wnoszą w tożsamość UW. Jednocześnie, dostrzegając złożoność i dynamikę wyzwań społecznych, gospodarczych i technologicznych, rozwiniemy i wzmocnimy nowe obszary badań, które w jeszcze większym stopniu pozwolą wykorzystać nasz potencjał, a w konsekwencji umocnić pozycję UW. Osiągniemy to także poprzez powrót na naszą Uczelnię nauk medycznych. Powstanie Wydziału Medycznego wzmocni symbiozę nauk podstawowych i medycyny, wpływając na realizację przez Uniwersytet ważnej misji społecznej. Kapitał, którym dysponujemy – wybitne zespoły naukowe, w tym osoby prowadzące badania związane z medycyną i naukami o zdrowiu, a reprezentujące nauki

humanistyczne i społeczne, oraz wiedza instytucjonalna i zasoby kompetencyjne dotychczasowych jednostek organizacyjnych UW pozwolą na budowę silnego Wydziału Medycznego. Jego jakość chcielibyśmy wzmocnić współpracą organizacyjną oraz dydaktyczno-badawczą z wysokiej klasy podmiotami medycznymi, co pozwoli na niemal natychmiastowe umocnienie naszej oferty i jej dalszy dynamiczny rozwój”.

Wreszcie, należy przywołać, że w ramach strategicznego filaru „Odpowiedzialne zarządzanie uczelnią oraz rozwój infrastruktury” samodzielnym i podstawowym celem strategicznym Uniwersytetu Warszawskiego jest „Utworzenie Wydziału Medycznego w oparciu o zasoby i różnorodność UW w celu zbudowania silniejszych relacji i oddziaływania na otoczenie społeczne”. Realizacja powyższego celu będzie odbywać się zaś przez realizację celów operacyjnych „3.1.6. Zabezpieczenie przestrzeni inwestycyjnej i środków dla rozwoju Wydziału Medycznego” oraz „3.1.7. Optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów jednostek UW uczestniczących w tworzeniu Wydziału Medycznego, a także zabezpieczenie infrastrukturalne i finansowe dydaktyki i badań związanych z kierunkami medycznymi w innych niż Wydział Medyczny jednostkach UW”. W projekcie nowej strategii Uniwersytetu Warszawskiego podkreśla się, że: „Ochrona zdrowia i medycyna to szczególne obszary odpowiedzialności i wyzwań stojących przed współczesnymi społeczeństwami. Rozprzestrzenianie się chorób cywilizacyjnych, w ostatnim czasie kryzys wywołany pandemią, a także problemy będące wynikiem starzenia się społeczeństw europejskich, uświadamiają nam wagę tych zagadnień. Niepokojący w tym kontekście jest niedobór kadry medycznej w naszym kraju. Biorąc pod uwagę gwałtownie rosnące potrzeby, a także ogromny potencjał badawczy i innowacyjny, który tkwi w rozwoju dyscyplin medycznych i nauk o zdrowiu, podjęliśmy decyzję o restytucji uniwersyteckiego Wydziału Medycznego. Jesteśmy świadomi wielu czekających nas wyzwań z tym związanych. Dlatego też w najbliższych latach UW podejmie działania zmierzające nie tylko do materialnego zabezpieczenia szybkiego rozwoju tego Wydziału, ale również szereg aktywności organizacyjnych, zarządczych i finansowych, które pozwolą lepiej wykorzystać w tym celu istniejący już potencjał naukowy i dydaktyczny UW”. Jednocześnie projekt nowej Strategii Uniwersytetu Warszawskiego w pełni uwzględnia „konieczność doposażenia Uczelni w nowe zaplecze badawcze i dydaktyczne”. Z tego względu Uniwersytet Warszawski w projekcie swojej nowej strategii na lata 2023–2032 zakłada, że „w kolejnych latach nastąpi intensyfikacja realizacji dotychczasowych i wdrażanie nowych projektów oraz programów rozwoju infrastruktury uniwersyteckiej, w szczególności związanej z budową potencjału nowego Wydziału Medycznego. Rozwijając infrastrukturę bezpośrednio ukierunkowaną na wzmocnienie doskonałości badawczej, nie zapomnimy o uwzględnieniu obszaru związanego z jakością obsługi i wypoczynku, w tym bazy socjalnej, sportowej i kulturalnej”.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że kierunek lekarski na Uniwersytecie Warszawskim wpisuje się w pełni w cele i założenia Misji Uniwersytetu Warszawskiego, aktualnie obowiązującej Strategii Uczelni z 2008 r., jak również przede wszystkim obecnie projektowanej nowej strategii Uniwersytetu, która swym horyzontem czasowym obejmie okres do początku lat 30. XXI wieku i zostanie przyjęta przez organy uczelni w ostatecznym brzmieniu do końca roku akademickiego 2022/2023. Powyższe w pełni uzasadnia tezę, że jednym z najważniejszych celów strategicznych Uniwersytetu na najbliższą dekadę, wyraźnie wyrażonych w aktualnym projekcie strategii uczelni na lata 2023–2032, jest rozwój Uniwersytetu w zakresie nauk medycznych, w tym rozwój potencjału infrastrukturalnego Wydziału Medycznego Uniwersytetu Warszawskiego, który będzie organizował kształcenie studentów na kierunku lekarskim.

Należy też zauważyć, że badania naukowe o charakterze medycznym są prowadzone od wielu lat na Uniwersytecie Warszawskim, jeszcze zanim został utworzony Wydział Medyczny i rozpoczęły się starania o utworzenie kierunku lekarskiego na UW. Liczne osiągnięcia naukowe badaczy z Uniwersytetu Warszawskiego związane z naukami medycznymi najlepiej potwierdzają publikacje naukowe w renomowanych periodykach naukowych. Należy w tym przypadku zwrócić uwagę np. na dane z bazy SciVal dotyczące publikacji Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie medycyny, które wskazują 196 pozycji (załącznik nr 11). Przy wykorzystaniu tych danych utworzone zestawienie w bazie Scopus wskazuje, że liczba prac związanych z dyscypliną naukową nauki medyczne powstających na Uniwersytecie Warszawskim jest porównywalna do zestawień uniwersytetów, które posiadają już otwarte wydziały medyczne i prowadzą kształcenie na kierunkach lekarskich (załącznik nr 12). Warto również podkreślić, że cytowalność prac dotyczących nauk medycznych, które powstały na Uniwersytecie Warszawskim, jest większa niż średnia liczba cytowań prac dotyczących medycyny a opublikowanych w czasopiśmie o światowym obiegu.

Rzeczywiście, Uniwersytet Warszawski nie posiada aktualnie kategorii naukowej w dyscyplinie nauki medyczne lub w dyscyplinie nauki o zdrowiu, lecz czynimy już teraz formalne starania w celu utworzenia rady naukowej dyscypliny nauki medyczne na Uniwersytecie Warszawskim. Ponadto zgodnie z aktualnym stanem prawnym Uniwersytet Warszawski ubiega się o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na podstawie art. 53 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którym „pozwolenie na utworzenie studiów na kierunkach lekarskim lub lekarsko- dentystycznym może uzyskać uczelnia, która według stanu na dzień złożenia wniosku zawarła umowę, o której mowa w art. 389 ust. 1, albo otrzymuje środki finansowe stanowiące zwiększenie subwencji, o których mowa w art. 390 albo art. 394 ust. 6”. Uniwersytet Warszawski zajął 1. miejsce w I konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, co stanowi najwyższe potwierdzenie wysokiej jakości badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim i jego potencjału badawczego, umożliwiającego dalszy rozwój naukowy. Z powyższego względu i zawarcia umowy, o której mowa w art. 389 ust. 1 ww. ustawy, Uniwersytet Warszawski w pełni spełnia kryteria do uzyskania pozwolenia na utworzenie studiów na kierunku lekarskim.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła projekt do przyjęcia do końca roku akademickiego 2022/2023 r. i dalszej realizacji nowej, kompleksowej strategii Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023–2032 pt. „Uniwersytet Warszawski – doskonałość i rozwój. Strategia Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023–2032”. Wstępnie projekt ten został przedyskutowany na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w dniu 24 maja 2023 r. W projekcie zakłada się, że w kolejnych latach nastąpi intensyfikacja realizacji dotychczasowych oraz nowych projektów i programów rozwoju infrastruktury uniwersyteckiej, w szczególności tej związanej z budową potencjału nowego Wydziału Medycznego. Wydział ten na istotne miejsce w planach rozwoju Uczelni, jest jednym z filarów strategicznych Uniwersytetu jest zapewnienie wszechstronnego kształcenia, w tym jednym z podstawowych celów strategicznych.

Uczelnia nie odniosła się do kwestii zasobów kadry akademickiej posiadającej kompetencje naukowe z zakresu nauk medycznych. Potwierdzono prowadzenie badań w obszarze nauk medycznych, prawdopodobnie o charakterze wieloobszarowych.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** wnikliwej oceny kwestii zasobów kadry akademickiej posiadającej kompetencje naukowe z zakresu nauk medycznych.

2. Osadzenie koncepcji kształcenia na prowadzonych w Uczelni badaniach naukowych wyklucza możliwość uzyskania wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów. Badania prowadzone przez nauczycieli akademickich, którzy będą nauczać studentów kierunku lekarskiego nie wykazują ścisłego powiązania z realizowanymi zajęciami. Tylko nieliczne z tych badań można będzie odnieść do efektów uczenia się zakładanych na projektowanym kierunku i włączać w treści programowe zajęć. Dla przykładu, hodowle komórek i tkanek zwierzęcych czy tematyka badań świata roślin i zwierząt lub przyrody nieożywionej (np. rozwój zarodkowy myszy i żaby; biologia, histologia i fizjologia bezkręgowców, stawonogów i skorupiaków; chronobiologia ptaków; ewolucja i pokrewieństwo pająków; regulacja ekspresji genów u grzyba nitkowatego; powiązania pomiędzy układami u gryzoni lub kury domowej; wpływ związków chemicznych na wioślarki planktonowe; regulacja odpowiedzi na stres u chwastów; pasożyty krwi u gryzoni; rola kleszczy w zanieczyszczeniach pokarmu; inżynieria krystaliczna) w małym stopniu wiążą się z potrzebami przyszłej pracy zawodowej i naukowej absolwenta wnioskowanego kierunku. Zatem, koncepcja kształcenia opartego na prowadzonej w Uczelni działalności badawczej nie koresponduje, zarówno z dyscypliną wiodącą dla kierunku lekarskiego, jak też potrzebami zawodowego rynku pracy w tym, podejmowanego przez absolwenta kształcenia specjalizacyjnego. Uczelnia nie udokumentowała konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie ustalania koncepcji kształcenia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Nauczyciele akademicy już zatrudnieni w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Warszawskiego, którzy będą prowadzić zajęcia na kierunku lekarskim, prowadzą także badania naukowe ściśle związane z naukami medycznymi. Należy w tym przypadku zwrócić uwagę w pierwszej kolejności na zajęcia oferowane przez Wydział Chemii UW, które będą koordynować osoby naukowo powiązane z tematyką zajęć prowadzonych dla kierunku lekarskiego. Wśród nich są koordynator i prowadząca zajęcia *wstęp do biochemii* i prowadząca *wstęp do biochemii*, osoby dotychczas zaangażowane w prowadzenie zajęć dydaktycznych dla kierunku chemia medyczna, od lat intensywnie współpracujące z naukowcami z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przy realizacji wspólnych projektów badawczych. Dotyczą one wyzwań współczesnej medycyny ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki medycznej (opracowywanie procedur analitycznych oraz konstrukcja narzędzi diagnostycznych do detekcji biomarkerów i wirusów) oraz terapii celowanej (systemy dostarczania leków). Ich osiągnięcia udokumentowane są szeregiem wspólnych publikacji naukowych przynależnych do dyscypliny nauki o zdrowiu i nauki medyczne (załącznik nr 7). W realizację zagadnień badawczych realizowanych w ramach ww. współpracy zaangażowani są również studenci kierunku chemia medyczna, którzy przygotowują prace licencjackie lub magisterskie. Dodatkowo analityka medyczna jest nierozzerwalnym etapem diagnozowania pacjenta. Posiadamy wybitnych specjalistów w tej dziedzinie nauki. Prowadzone zajęcia *wstęp do biochemii* będą skupione wokół tego zagadnienia. Studenci podczas zajęć nabywają praktycznych umiejętności prowadzenia takich analiz. Tematyka pracy naukowej, którą zajmują się

prowadzący zajęcia przyporządkowana jest naukom medycznym, bioinżynierii medycznej oraz naukom o zdrowiu. Świadczą o tym jednoznacznie publikacje naukowe w czasopismach zaliczanych do wyżej wspomnianych dyscyplin (załączniki nr 7 i 8). Biorąc pod uwagę doświadczenie prowadzących udokumentowane ich dorobkiem nie można stwierdzić, że ich wiedza oraz umiejętności nie są dostatecznie osadzone w tej dyscyplinie. Inne zajęcia to *biochemia I*. Zajęcia te dotyczą zapoznania studentów z budową, właściwościami i technikami stosowanymi do badania makrocząsteczek, a więc przede wszystkim kwasów nukleinowych i białek. Odpowiada to ściśle prowadzonym badaniom naukowym dotyczącym kwasów nukleinowych i białek z użyciem różnych technik używanych w biochemii i biologii molekularnej. Dodatkowo warto zauważyć, że prowadzący mają wieloletnie doświadczenie w nauczaniu biochemii (*podstawy biochemii i cytobiochemii* oraz *biochemia medyczna* dla studentów kierunku chemia medyczna, *biochemia* dla studentów pozostałych prowadzonych kierunków) w swojej macierzystej jednostce a także dla WUM (w latach 2013-2017). Tematyka naukowa, którą zajmuje się prowadzący dotyczy struktur występujących w mRNA oraz białek z nimi oddziałujących i ma na celu poznanie podstaw molekularnych różnych chorób w tym przede wszystkim nowotworowych i opracowania terapeutyków, np. w postaci szczepionek mRNA. Efektem prowadzonych badań jest ponad 50 publikacji w czasopismach przypisanych do dyscyplin: nauki medyczne oraz nauki o zdrowiu, jak i inżynieria biomedyczna. W załączniku nr 9 przedstawione są publikacje z 10 ostatnich lat opublikowane w czasopismach z wymienionych kategorii. Również pozostałe osoby prowadzące zajęcia zajmują się tematyką naukową ściśle wpisującą się w zakres nauk medycznych oraz nauk o zdrowiu, jak i inżynierii biomedycznej, o czym świadczą publikacje w czasopismach przypisanych do tych kategorii.

Ponadto także nauczyciele akademicki z Wydziału Biologii, w tym zaproponowani do prowadzenia zajęć na kierunku lekarskim, prowadzą badania naukowe w dyscyplinie biologia a także w naukach medycznych i biomedycznych, czego wynikiem są publikacje i prowadzone granty (przykładowy wykaz w załączniku nr 4 i 5). W kartach deklaracji nauczycieli akademickich zaproponowanych do prowadzenia zajęć na kierunku lekarskim pracownicy skupili się na przedstawieniu swoich największych osiągnięć, z których część związana jest głównie ze zjawiskami biologicznymi. Należy podkreślić, że wskazani pracownicy mają ogromne doświadczenie w uczeniu zajęć podstawowych takich jak np: *histologia, parazytologia, biologia komórki, biologia rozwoju, fizjologia zwierząt i człowieka, genetyka, biochemia, immunologia, czy mikrobiologia*. Zajęcia te mają charakter ogólny.

Trudno zgodzić się ze stwierdzeniem, że „hodowle komórek i tkanek zwierzęcych w małym stopniu wiążą się z potrzebami przyszłej pracy zawodowej i naukowej absolwenta wnioskowanego kierunku” w kontekście powszechnej medycyny translacyjnej (od stołu laboratoryjnego do łóżka chorego - ang. *bench-to- bedside, B2B*). Ta część medycyny wykorzystuje badania podstawowe do opracowania nowych terapii i procedur medycznych na przykładzie badania procesów biologicznych przy użyciu hodowli komórkowych i modeli zwierzęcych.

Uzasadnienie wyboru pracowników do zajęć akademickich wraz z dorobkiem naukowym i dydaktycznym jest przedstawione w załączniku nr 6.

We wniosku o pozwolenie na utworzenie kierunku, w deklaracjach opisujących dorobek i doświadczenie dla ponad 260 osób planowanych do prowadzenia zajęć, uczelnia wskazała na dorobek naukowy tych osób w dyscyplinie nauki medyczne oraz doświadczenie zawodowe właściwe dla prowadzonych zajęć. Dotyczy to także pracowników innych jednostek organizacyjnych uczelni, niż wskazany powyżej Wydział Biologii i Wydział Chemii. W celu

zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zakłada się także dodatkowy udział lekarzy w realizacji części godzin zajęć wybranych zajęć. Dotyczy to np. zajęć *parazytologia medyczna*, do których dołączono nową osobę oraz zajęć *fizjologia z elementami fizjologii klinicznej*, w przypadku których zwiększono liczbę godzin. Podobne rozszerzenia składu osób prowadzących zajęcia o osoby z większym dorobkiem naukowym i zawodowym, ściśle związanym z naukami medycznymi, planowane są także w odniesieniu do innych zajęć z grupy zajęć A, B, C oraz D i G. Informacja o konsultacjach z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie koncepcji kształcenia na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim, wraz z informacją o odpowiednim udokumentowaniu tych konsultacji, znajduje się w dalszych punktach niniejszego wniosku, w tym w szczególności w punktach: 3, 22 i 23.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że wytypowani do prowadzenia zajęć nauczyciele akademicy pomimo, że są już zatrudnieni w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Warszawskiego prowadzą także badania naukowe ściśle związane z naukami medycznymi. Dotyczy to przykładowo zajęć oferowanych przez Wydział Chemii UW. Podobnie, w ocenie wnioskodawczy w przypadku zajęć podstawowych takich jak np: *histologia, parazytologia, biologia komórki, biologia rozwoju, fizjologia zwierząt i człowieka, genetyka, biochemia, immunologia, czy mikrobiologia* osoby wytypowane do prowadzenia zajęć mają również dorobek naukowy związany z naukami medycznymi, Wnioskodawca podkreśla, że w przypadku tych zajęć ich charakter może wskazywać na zajęcia ogólne.

Uczelnia nie odniosła się do kwestii kadry akademickiej prowadzącej inne zajęcia z posiadającej kompetencje naukowe z zakresu nauk medycznych z grupy zajęć A, B, C oraz D i G i udokumentowania potwierdzenia badań w obszarze nauk medycznych. Uczelnia przedstawiając dorobek naukowy poszczególnych osób, prawdopodobnie o charakterze wieloobszarowym, nie uwypukliła elementów dorobku związanym kierunkiem studiów.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** wnikliwej oceny kwestii zasobów kadry akademickiej posiadającej kompetencje naukowe z zakresu nauk medycznych, ocena ta winna obejmować grupę zajęć A, B, C oraz D i G.

3. Część argumentów przedstawionych w uzasadnieniu wniosku o utworzenie kierunku lekarskiego traci na aktualności i/lub jest dyskusyjna. Od 6 lat rosną nabory w uniwersytetach medycznych, podobnie jak liczba uczelni prowadzących takie studia (ok. 30). Podniesienie jakości wykształcenia absolwentów w połączeniu z rosnącą ogólną liczbą osób rekrutowanych może nie być osiągalne w sytuacji powszechnie obserwowanego zjawiska obniżającego się poziomu wstępnej wiedzy kandydatów na studia. Z kolei, wiązanie kryzysu kadrowego w zawodzie lekarza z małą liczbą absolwentów tego kierunku jest dużym uproszczeniem, o czym świadczy m.in. przywołany w uzupełnieniu wniosku „Raport zapotrzebowania rynku pracy /placówek medycznych”. Wskazano w nim na brak zainteresowania młodych lekarzy podejmowaniem zatrudnienia w placówkach woj. mazowieckiego, a także na potrzebę systemowych działań naprawczych w całym sektorze ochrony zdrowia. Z kolei, sygnalizowany brak lekarzy w określonych specjalnościach bardziej wiąże się ze specyfiką kształcenia podyplomowego niż z ilościowymi i jakościowymi niedoborami kształcenia na kierunku

lekarskim. Należy przy tym rozważyć, czy koncepcja kształcenia oparta na wzmocnieniu kompetencji badawczych absolwenta kierunku lekarskiego podniesie jakość wykształcenia lekarza praktyka, w tym podejmującego kształcenie specjalizacyjne. Jak już wspomniano, Uczelnia nie udokumentowała poparcia przedstawicieli rynku pracy dla planowanej koncepcji kształcenia. Nie przedstawiono także danych dotyczących poparcia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dla tworzenia kolejnego z kilku kierunków lekarskich w Uczelni funkcjonującej w jednym mieście.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Przedstawiona we wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim diagnoza dotycząca zapotrzebowania otoczenia społecznego na kształcenie lekarzy przez Uniwersytet Warszawski oparta jest zarówno o argument braków ilościowych, jak też w szczególności o argument dotyczący jakości i profilu kształcenia. Należy zgodzić się, że „kryzys kadrowy w zawodzie lekarza” jest wielowymiarowy i stanowiący konsekwencję szeregu uwarunkowań, gdzie zbyt mała liczba absolwentów kierunku lekarskiego jest tylko jednym z czynników, a kluczowe znaczenie ma ich systemowe powiązanie.

Niemniej, pomimo wzrastającej liczby uczelni prowadzących kształcenie przyszłych lekarzy, w mocy pozostaje argument dotyczący zapotrzebowania na absolwentów szczególnie dobrze przygotowanych do podejmowania wyzwań związanych z wykonywaniem zawodu lekarza w zmieniających się uwarunkowaniach nowoczesnego społeczeństwa dobry cyfrowej.

Wskazane w uzasadnieniu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej obawy o możliwości podniesienia poziomu wykształcenia absolwentów w sytuacji „powszechnie obserwowanego zjawiska obniżającego się poziomu wstępnej wiedzy kandydatów na studia” czy też podnoszony jako jedna z przyczyn kryzysu w systemie ochrona zdrowia „brak zainteresowania młodych lekarzy podejmowaniem zatrudnienia w placówkach woj. mazowieckiego” należy traktować jako ryzyka i zarazem wyzwania, których Uniwersytet Warszawski ma świadomość i wobec których będzie przyjmował aktywne strategie przeciwdziałania. Oba argumenty nie podważają zasadności utworzenia kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim.

Kluczowe dla właściwej odpowiedzi na te ryzyka jest rozwijanie strategii rekrutacji kandydatów na studia nakierowanej na pozyskiwanie osób z najlepszymi wynikami maturalnymi i ambicjami wszechstronnego rozwoju naukowego, co będzie związane z budowaniem marki kierunku i jego prestiżu. Takie podejście znajduje potwierdzenie w uchwalonych przez Senat UW zasadach rekrutacji na kierunek lekarski i określonym limicie przyjęć (60 osób). W szczególności znaczenie ma wykaz zajęć wymaganych wraz ich wagami (w tym umożliwienie zdobycia punktów rekrutacyjnych z języka obcego jedynie w przypadku jego zdawania na egzaminie maturalnym na poziomie rozszerzonym), a także przyjęcie progu kwalifikacji (65 pkt), wspierającego rekrutację kandydatów z najlepszym przygotowaniem.

Ponadto, niezwykle istotna jest współpraca z otoczeniem zewnętrznym, w tym z interesariuszami systemu ochrony zdrowia, tak, aby z jednej strony wspólnie doskonalili program i proces kształcenia na kierunku studiów, z drugiej zaś diagnozowali potrzeby i oczekiwania studentów w zakresie rozwoju ścieżek kariery zawodowej.

Koncepcja kształcenia podkreślająca szczególne znaczenie przygotowania badawczego w toku studiów (w tym w aspekcie nowoczesnych technologii) i realizacji idei humanizacji medycyny jest efektem diagnozy potrzeb związanych z rozwojem nowoczesnej medycyny i zmieniającymi

się uwarunkowaniami wykonywania profesji lekarza. W szczególności dotyczy to rozwoju cyfryzacji i sztucznej inteligencji oraz ich wpływu na cały szereg czynników istotnych dla systemów ochrony zdrowia i zaspokajania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Oznacza to, że taki profil kształcenia ma znaczenie nie tylko dla studentów chcących kontynuować swój rozwój badawczy w toku kariery zawodowej, ale też dla lekarzy-praktyków (w tym w kontekście kształcenia specjalizacyjnego). Rozwijanie kompetencji kognitywnych (w tym zaawansowanych kompetencji analitycznych), kompetencji cyfrowych i kompetencji społecznych związanych z kształceniem kierunkowym i specjalizacyjnym jest kluczowe dla dostosowania wykształcenia absolwentów do potrzeb zmieniającego się rynku pracy i trendów przyszłości.

Koncepcja kształcenia na kierunku lekarskim zaproponowana przez Uniwersytet Warszawski została również pozytywnie oceniona przez interesariuszy zewnętrznych, w tym przez partnerów zaangażowanych we współpracę przy tworzeniu programu i organizowaniu kierunku studiów. Konsultacje w sprawie koncepcji kształcenia i programu studiów miały miejsce zarówno indywidualnie z poszczególnymi interesariuszami, jak i w ramach organizowanych przez Uniwersytet wydarzeń. Podkreślić należy duże znaczenie dyskusji, wniosków i rekomendacji prezentowanych w trakcie odbywającego się na Uniwersytecie Warszawskim w dniach 9-10 czerwca 2022 r. I Kongresu Humanizacji Medycyny. Stanowił on doskonałą okazję do wsluchania się w głosy środowiska medycznego, w tym skonfrontowania i skonsultowania założeń koncepcji kształcenia na kierunku lekarskim.

Poparcie dla idei utworzenia kierunku lekarskiego w Uniwersytecie Warszawskim, w tym dla koncepcji kształcenia i programu studiów zostało wyrażone także przez Ministra Zdrowia, poprzez jego uczestnictwo i wypowiedzi w trakcie posiedzenia Senatu UW w dniu 16 listopada 2022 r., podczas którego przyjęto jednogłośnie program studiów na kierunku lekarskim. Minister Zdrowia w trakcie tego posiedzenia przekazał Uniwersytetowi Warszawskiemu (na ręce Rektora UW) symboliczny czek opiewający na 40 mln złotych w obligacjach skarbowych z przeznaczeniem na działania związane z uruchomieniem studiów na kierunku lekarskim.

Konsultacje i rekomendacje pod adresem realizacji programu studiów na kierunku lekarskim miały miejsce także podczas innych wydarzeń angażujących partnerów społecznych. Wspomnieć należy seminarium pt. „Pod znakiem medycyny”, które odbyło się 17 marca 2023 r. i dotyczyło współpracy Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wojskowego Instytutu Medycznego – Państwowego Instytutu Badawczego w obszarze działań badawczo-rozwojowych realizowanych głównie w kontekście kształcenia studentów medycyny. Z kolei 23 maja 2023 r. na Uniwersytecie Warszawskim zorganizowana została wspólnie ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) ogólnopolska konferencja na temat wzmocnienia zdolności systemu ochrony zdrowia do reagowania w przypadkach przemocy seksualnej, przemocy w relacjach intymnych i wykorzystywania seksualnego kobiet i dzieci.

Wnioski dla realizacji i rozwoju kształcenia lekarskiego płynęły również z wykładu inauguracyjnego rok akademicki 2022/2023, wygłoszonego przez światowej sławy badaczkę i mikrochirurg, profesor ortopedii i dyrektorkę kształcenia mikrochirurgii na Uniwersytecie Illinois w Chicago (UIC), która w 2008 r. kierowała zespołem, który przeprowadził pierwszą całkowitą transplantację twarzy w Stanach Zjednoczonych, jak również ze spotkania z przedstawicielami Harvard Medical School, inicjującego współpracę naukowo-dydaktyczną z Uniwersytetem Harvardzkim, jakie odbyło się 30 stycznia 2023 r. na Uniwersytecie Warszawskim. Duże znaczenie, nie tylko prestiżowe, miał też wykład pt. *Understanding cellular oxygen sensing mechanisms: adventures of a physician in discovery science* połączony ze spotkaniem ze społecznością Uniwersytetu, wygłoszony 16 marca 2023 r. na UW przez sir

Petera Ratcliffe'a, laureata nagrody nobla z 2019 r. w dziedzinie fizjologii i medycyny. Uzasadnienie dla kształcenia przyszłych lekarzy na Uniwersytecie Warszawskim widać również w uznaniu środowiska dla dotychczasowych dokonań uczelni w ramach kształcenia w szeroko rozumianym obszarze medycyny. W tym kontekście należy wspomnieć o nagrodzie przyznanej przez Kongres „Zdrowie Polaków” w II edycji konkursu „Perspektywy Medycyny” 2022 w kategorii Nowoczesna Edukacja Medyczna, którą Rektor UW otrzymał za uplasowanie Uniwersytetu Warszawskiego „w elitarnym gronie międzynarodowych uczelni”, które gwarantują swoim studentom najwyższy poziom edukacji w ramach studiów podyplomowych, w tym z obszaru ochrony zdrowia.

Poparcie dla koncepcji kształcenia i programu studiów na kierunku lekarskim wyraziło wprost szereg interesariuszy zewnętrznych, podpisując się pod przedstawioną wizją kształcenia i dostrzegając jej unikatowość, a także szansę na pozyskanie dla systemu ochrony zdrowia wysoko wykwalifikowanych lekarzy, dobrze odnajdujących się w realiach nowoczesnego społeczeństwa i nowoczesnej medycyny. Wśród sygnatariuszy listów poparcia (w załączeniu) znajdują się: Marszałek Województwa Mazowieckiego – (...), władze Warszawy – Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy – (...), Wojskowy Instytut Medyczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawski Szpital Południowy, LUX MED sp. z o.o., Polskie Towarzystwo Pediatryczne. Oddział Warszawski, Polskie Towarzystwo Biologii Medycznej, AstraZeneca Pharma Poland, ExploRNA Therapeutics Sp. z o.o., Molecure S.A. (załącznik nr 14).”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy udokumentowała poparcia przedstawicieli rynku pracy dla planowanej koncepcji kształcenia. Przedstawiono danych dotyczące poparcia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również władz wojewódzkich oraz władz miejskich dla projektu tworzenia kolejnego z kilku kierunków lekarskich w Uczelni funkcjonującej w mieście Warszawa.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. W przypadku niektórych zajęć (*histologia, biologia rozwoju, biologia komórki*) treści programowe nie są jednoznacznie ukierunkowane na zagadnienia dotyczące organizmu człowieka (treści zajęć z zakresu embriologii mają być oparte na materiale mysim) oraz praktykę badawczą w obszarze nauk medycznych. Ponieważ zajęciom z *histologii* przypisano efekty uczenia się, które powinny być realizowane na *anatomii* (A.W1.: mianownictwo anatomiczne; A.W2. budowa ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym; A.W3. stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami) nie ma spójności pomiędzy efektami uczenia się i przypisanymi do nich treściami programowymi, a liczba godzin zajęć z *histologii* może być zbyt mała na uzyskanie zaplanowanych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Treści programowe wszystkich zajęć, które tego wymagają są ukierunkowane na zagadnienia dotyczące organizmu człowieka (co nie oznacza, że nie są w nich zawarte również zagadnienia ogólne o podstawowym charakterze). Tylko przykładowo wskazać można, że w przypadku takich zajęć jak: *histologia, biologia rozwoju, jak i biologia komórki* treści programowe są ukierunkowane na zagadnienia dotyczące człowieka i zostało to wyraźnie

zaznaczone w sylabusie zajęć. Niezależnie jednak od tej okoliczności, laboratoria „mokre” z *biologii rozwoju*, będą się odbywały na preparatach myszy jako gatunku modelowego, a na części omawiającej zajęcia, jak i w ramach części wykładowej będą występowały odniesienia do preparatów ludzkich.

W zakresie dalszej części przedstawionej wątpliwości Uniwersytet Warszawski przyznaje, że trafnie zwrócona została w nim uwaga na oczywistą omyłkę. Uchybienie to zostało już usunięte w drodze sprostowania. Należy jednak wskazać, że niektóre okoliczności na które została zwrócona uwaga stanowią działanie celowe, którego zasadność zostanie poniżej przedstawiona.

Co do kwestii, które zostały sprostowane, to są nimi efekty uczenia się przypisane do zajęć *histologia* w postaci:

- A.W2. budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);
- A.W3. stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami;

W samym sylabusie zajęć nie doszło jednak do powtórzenia wskazanej omyłki i zawiera on jedynie efekty uczenia się w pełni zasadnie przypisane do zajęć *histologia*. Wobec powyższego na aktualności traci uwaga związana z niewystarczającą liczbą godzin do osiągnięcia przewidzianych efektów uczenia się.

Odnosząc się zaś do wątpliwości w zakresie zawarcia w ramach efektów uczenia się następującej pozycji:

- A.W1. mianownictwo anatomiczne, histologiczne i embriologiczne w językach polskim i angielskim, należy stwierdzić, że wskazany efekt uczenia się będzie realizowany w ramach zajęć *histologia*, jednak w pewnym zakresie, a mianowicie w zakresie mianownictwa histologicznego. Nie może ulegać wątpliwości, że to właśnie w zakresie zajęć *histologia* studenci uzyskują wiedzę w zakresie mianownictwa histologicznego, nie zaś w ramach zajęć *anatomia*. Podobnie efekt w zakresie mianownictwa embriologicznego będzie uzyskiwany w ramach zajęć *biologia rozwoju*.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dokonała zmian treści programowych dotyczących zajęć wymienionych w zarzucie.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** wnikliwej oceny treści zajęć z zakresu embriologii, które powinny być oparte na zagadnieniach embriologii człowieka.

5. Dane przedstawione we wniosku nie uzasadniają wskazanej liczby punktów ECTS jaką student uzyska na zajęciach powiązanych z badaniami prowadzonymi w Uczelni, ponieważ większość tych badań nie dotyczy, wiodącej dla kierunku, dyscypliny nauki medyczne. Zatem, nie jest spełniony wymóg określony dla profilu projektowanych studiów stanowiący, że ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów jest uzyskiwana podczas zajęć powiązanych z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie, do której kierunku jest przyporządkowany. Należy zauważyć, że wiele wspomnianych zajęć będzie prowadzonych przez osoby bez kompetencji badawczych i/lub dorobku zawodowego w zakresie nauk

medycznych. Nie zapewnia to prawidłowej realizacji zajęć i uzyskania przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Stosownie do pkt I.2.2. Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza (załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego) „program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć, związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności”. Należy zatem zauważyć, że prawodawca wymaga, aby zajęcia, którym przypisano, w przypadku programu studiów na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim, co najmniej 190 punktów ECTS, były związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie naukowej nauki medyczne. Innymi słowy, prawodawca oczekuje, że w obszarze zajęć w tym wymiarze uczelnia posiada potwierdzenie działalności naukowej. Jednocześnie prawodawca nie zawęży sposobu wykazania tej działalności naukowej, zatem jej potwierdzeniem mogą być publikacje naukowe, prezentowanie wyników badań, realizacja grantów badawczych. *Lege distinguente* prawodawca nie wymaga, jak w przypadku pkt II, aby osoby prowadzące kształcenie na tych zajęciach prowadziły wskazane badania, czy też, aby były to zajęcia prowadzone przez osoby, które w odniesieniu do tej dyscypliny złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 265 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Prawodawca wyraźnie wskazuje, że działalność naukowa w dyscyplinie naukowej ma być odniesiona do działalności prowadzonej w uczelni, a nie przez określonych pracowników. Tym bardziej nie jest wymagane, aby działalność naukowa w danej dyscyplinie była główną czy jedyną działalnością naukowców prowadzących zajęcia. Takie wymaganie wykraczałoby nie tylko poza zakres przepisu, ale mogłoby tworzyć barierę niemożliwą do realizacji dla uczelni mającej rozpocząć kształcenie na kierunku, co naruszałoby zasadę *impossibilium nulla obligatio est*. Tym samym dla spełnienia wskazanego wymogu niezbędne jest wykazanie, że w odniesieniu do zajęć, co do których przypisano co najmniej 50% punktów ECTS (w przypadku opiniowanego kierunku – co najmniej 190 punktów ECTS) można wskazać prowadzenie działalności naukowej w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek.

Wyłuszczenie powyższego jest w ocenie Uniwersytetu Warszawskiego istotne, gdyż negatywna uchwała PKA oparta została na utożsamieniu powiązania zajęć z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie – czego wymaga prawodawca – z prowadzeniem przez prowadzących zajęcia badań naukowych przede wszystkim w danej dyscyplinie, czyli ze złożeniem w niej przez nich oświadczenia o zaliczeniu do dyscypliny, o którym mowa w art. 265 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Świadectwem tego jest punkt 17 uzasadnienia uchwały PKA (podobnie punkt 18), w którym właśnie podany wskaźnik procentowy został odniesiony do tego, w jakim obszarze swoją aktywność naukową koncentrują prowadzący zajęcia (cyt. „aktywność badawcza nauczycieli akademickich zasadniczo koncentruje się na dyscyplinach innych niż nauki medyczne. Nie jest więc możliwe

przyporządkowanie w programie studiów więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów zajęciom związanym z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauki medyczne, co stanowi podstawowy wymóg dla ogólnoakademickiego profilu studiów”). Wedle wiedzy Uniwersytetu Warszawskiego PKA przy opiniowaniu innych wniosków o utworzenie studiów na kierunku lekarskim, które uzyskały pozytywną opinię, przyjmowała prawidłową i jedyną możliwą tak z perspektywy wykładni językowej, systemowej, jak i funkcjonalnej, wykładnię standardu kształcenia I.2.2. odnosząc go – podobnie jak UW – zgodnie z treścią przepisu do prowadzonej w uczelni *in genere* działalności naukowej, nie zaś odnosząc do poszczególnych pracowników. Uniwersytet Warszawski spełnia tym samym standard kształcenia I.2.2. tak, jak został on wyrażony przez prawodawcę. Celem jednoznacznego unaocznienia spełnienia tego standardu zostaje przedstawiony wykaz zajęć ze wskazaniem działalności naukowej prowadzonej w uczelni, z którymi zajęcia te są związane – jak wymaga tego powołany standard – wraz z przypisaniem do nich liczby punktów ECTS. Wykaz ten potwierdza, że program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć, związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie naukowej nauki medyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, z uwagi na przedłożony wykaz publikacji oraz wskazany w pierwotnym wniosku opis działalności badawczej uczelni (zob. załączniki nr 4, 5, 10, 11, 12 oraz 26). Na żądanie PKA może zostać przedstawiony szczegółowy wykaz osiągnięć publikacji naukowych w zakresie konkretnych zajęć z programu studiów.

Nie można ponadto pominąć, że Uniwersytet Warszawski ubiega się o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na podstawie art. 53 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którym „pozwolenie na utworzenie studiów na kierunkach lekarskim lub lekarsko-dentystycznym może uzyskać uczelnia, która według stanu na dzień złożenia wniosku zawarła umowę, o której mowa w art. 389 ust. 1, albo otrzymuje środki finansowe stanowiące zwiększenie subwencji, o których mowa w art. 390 albo art. 394 ust. 6”. Uniwersytet Warszawski zajął 1. miejsce w I konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, co stanowi najwyższe potwierdzenie wysokiej jakości badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim i jego potencjału badawczego, umożliwiającego dalszy rozwój naukowy. Z powyższego względu i z faktu zawarcia umowy, o której mowa w art. 389 ust. 1 ww. ustawy, Uniwersytet Warszawski w pełni spełnia kryteria do uzyskania pozwolenia na utworzenie studiów na kierunku lekarskim. Przyjęte w uchwale PKA rozumowanie pozbawia właściwie skuteczności powołanego art. 53 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, gdyż odnosi do Uniwersytetu Warszawskiego wymagania z odrębnych punktów tego przepisu. Tymczasem wprowadzając tę regulację ustawodawca dopuścił utworzenie studiów na kierunku lekarskim w uczelni, która nie posiada kategorii naukowej A+, A albo B+ w dyscyplinie nauki medyczne lub w dyscyplinie nauki o zdrowiu, jak też nie prowadzi studiów na co najmniej jednym kierunku przygotowującym do wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1-8 tej ustawy, i posiada kategorię naukową w dyscyplinie nauki medyczne lub w dyscyplinie nauki o zdrowiu, gdyż podstawa z art. 53 ust. 6 pkt 3 ww. ustawy jest odrębna od podstawy z pozostałych punktów tego przepisu.

Nadmienić należy, że wyrazem znaczenia i skali działalności uczelni w obszarze dyscypliny nauki medyczne jest rozpoczęcie procesu utworzenia na Uniwersytecie Warszawskim rady naukowej dyscypliny nauki medyczne. Stosownie do § 48 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego radę naukową dyscypliny tworzy Rektor, po zasięgnięciu opinii Senatu, z własnej inicjatywy lub

na wniosek co najmniej 12 nauczycieli akademickich. Z tego względu rozpoczęliśmy wskazany proces występując o opinię Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie utworzenia rady naukowej dyscypliny nauki medyczne. Zgodnie z planem Senat UW formalnie wyraził opinię w tej sprawie już na jednym z najbliższych posiedzeń. Opinia ta pozwoli podjąć dalsze kroki w celu utworzenia rady naukowej dyscypliny nauki medyczne.

Jednocześnie Uniwersytet Warszawski dziękuje za uwzględnienie przez PKA, że program studiów przewiduje udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności we właściwej wysokości, zgodnie ze standardem kształcenia pkt I.2.2.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła wykaz zajęć ze wskazaniem działalności naukowej prowadzonej w uczelni, z którymi zajęcia te są związane – jak wymaga tego powołany standard – wraz z przypisaniem do nich liczby punktów ECTS. W wykazie tym potwierdzono, że program studiów obejmuje zajęcia związane z dyscypliną nauką nauki medyczne, z przypisaniem im większą liczbę niż 50% liczby punktów ECTS w okresie realizacji całego programu studiów

W związku z **powyższym zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

6. Nie można ocenić, czy planowane metody dydaktyczne są aktywizujące, właściwie dobrane do efektów uczenia się, a także czy zalecane podręczniki są aktualne i pozwolą na osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z najnowszą wiedzą, ponieważ dokumentacja wniosku nie obejmuje sylabusów. Zgodnie z treścią porozumienia zawartego z Wojskowym Instytutem Medycznym - Państwowym Instytutem Badawczym (par.3 pkt 3), karty zajęć powinny być opracowane do 31.10.2022.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Złożony przez Uniwersytet Warszawski wniosek zawierał obszerny opis metod dydaktycznych planowanych w procesie dydaktycznym na kierunku lekarskim, wskazujący na ich zróżnicowanie, nowoczesność i adekwatność do zakładanych efektów uczenia się. Doświadczenie Uniwersytetu w prowadzeniu studiów zarówno o profilu ogólnoakademickim, jak i praktycznym, na wielu kierunkach, przypisanych do różnych dyscyplin naukowych, a w szczególności w prowadzeniu wysoko ocenianych przez PKA studiów przyrodniczych i ścisłych gwarantuje właściwe ich zastosowanie, odpowiednie powiązanie metod dydaktycznych z formą zajęć i założonymi efektami uczenia się. Uniwersytet przedstawił także zasoby biblioteczne oraz plany ich stałej aktualizacji pod kątem potrzeb kierunku lekarskiego, co powinno pozwolić na ocenę adekwatności zgromadzonej, zalecanej i udostępnianej studentom literatury zajęć. Co więcej, przedstawione we wniosku informacje i materiały umożliwiają ocenę tego, czy planowane metody dydaktyczne są aktywizujące i właściwie dobrane do efektów uczenia się, uwzględniają one bowiem w szczególności treści programowych będące elementem uchwalonego przez Senat UW programu studiów. Zgodnie z nimi dobrane są także sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć. Jednocześnie dokumentacja wniosku nie obejmowała sylabusów, gdyż żaden przepis prawa nie wymaga sporządzenia sylabusów oraz przedłożenia ich wraz z wnioskiem

o utworzenie studiów, a życzenia ich przedłożenia jako materiału dodatkowego PKA nie sformułowała. Do wniosku przedłożony został program studiów zawierający, jak była mowa – zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów - przypisanie do wszystkich zajęć treści programowych zapewniających uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, które to treści nie zostały wszak uznane za niewłaściwe w uzasadnieniu uchwały PKA. Sylabusy nie stanowią zgodnie z powołanym rozporządzeniem elementu programu studiów.

Stanowisko interpretacyjne nr 10/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 czerwca 2022 r. mówi że: „zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów istnieje obowiązek przypisania w programie studiów efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów do zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, a także przypisania punktów ECTS do zajęć, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Sposób realizacji tego obowiązku zależy od autonomicznego rozstrzygnięcia uczelni. Jeżeli uczelnia przyjęła, że realizacja wskazanego powyżej obowiązku następuje poprzez stworzenie sylabusów (kart zajęć), stanowiących załącznik do wiodącego dokumentu opisującego program studiów, to taki sposób zastosowania przepisów konstytuujących obligatoryjne elementy programu studiów należy uznać za prawidłowy z punktu widzenia spełnienia formalnego wymogu określonego w powołanym przepisie rozporządzenia. Jednakże, opracowane w ten sposób sylabusy (karty zajęć), które stanowią integralną część programu studiów, nie mogą być zmieniane bez udziału senatu uczelni, ponieważ zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustalenie treści programu studiów wymaga podjęcia uchwały przez senat. Obowiązujące normy prawne nie zakazują też uczelni pominięcia tworzenia sylabusów i określenia efektów uczenia się i treści programowych w jednym, wiodącym dokumencie, obejmującym wszystkie obligatoryjne elementy programu studiów. Należy jednak zauważyć, że prawo wprost nakazuje przypisanie efektów uczenia się i treści programowych do poszczególnych zajęć, zatem dokument taki *de facto* musiałby się składać z wielu części obejmujących informacje o przypisaniu efektów uczenia się i treści programowych do poszczególnych zajęć.” Przedłożony PKA program studiów na opiniowanym kierunku składa się z części obejmujących informacje o przypisaniu efektów uczenia się i treści programowych do poszczególnych zajęć. Jak zauważono w uzasadnieniu cytowanego stanowiska interpretacyjnego, „pojęcie «sylabus» nie jest terminem z języka prawnego (normatywnego), gdyż nie funkcjonuje ono w żadnym akcie prawa powszechnie obowiązującego”. Wskazano też, że „wzory dokumentów obejmujących opis programu studiów są ustalane autonomicznie przez poszczególne uczelnie i – z punktu widzenia norm prawa powszechnie obowiązującego – znaczenie ma tylko to, czy we wzorze opisu programu studiów obowiązującym w danej uczelni, uwzględnione zostały wszystkie elementy obligatoryjne programu studiów określone w w/w aktach normatywnych. Uczelnia ma zatem swobodę w zakresie sposobu formalizacji opisu programu studiów, która jest jednak ograniczona obowiązkiem ujęcia w programie studiów wszystkich elementów obligatoryjnych oraz ustalenia programu uchwałą senatu”. Wymagania te spełnia przedłożony program studiów. W ocenie Uniwersytetu Warszawskiego oczywiście niezasadne jest zatem opieranie negatywnej opinii przez PKA na okolicznościach wynikających z zastosowania się przez Uczelnię do oficjalnej, opublikowanej interpretacji PKA. Skoro bowiem zgodnie ze wskazaną interpretacją treści programowe mogą być zawarte w uchwale senatu uczelni o programie studiów, to nie jest potrzebne dodatkowe dołączanie sylabusów (kart

zajęć), stanowiących bardziej szczegółowy opis zajęć, wraz z dodatkowymi elementami jak np. literatura czy szczegółowy harmonogram. Nie budzi przy tym wątpliwości, że sylabusy muszą być zgodne z programem studiów, w tym z zawartymi w nim treściami programowymi zajęć, ulegając w szczegółowych aspektach zmianie stosownie do postępu nauki czy zmian zapotrzebowania otoczenia społeczno-gospodarczego (interesariuszy zewnętrznych) lub opinii studentów. Stąd w ocenie Uniwersytetu Warszawskiego nie tylko nie jest wymagane prawem, ale za niewłaściwe uznać należy opracowywanie sylabusów zajęć nawet z pięcioletnim wyprzedzeniem. Uniwersytet Warszawski jest zdeterminowany, aby przekazywać studentom najaktualniejszą wiedzę, bazującą na aktualnych wynikach badań naukowych i najnowszej literaturze, przy wykorzystaniu najnowszych metod i narzędzi dydaktycznych, dlatego stoi na stanowisku, że szczegółowe sylabusy zajęć powinny być opracowane i udostępnione bezpośrednio przed rozpoczęciem zajęć w danym roku akademickim.

Z tego względu Uniwersytet Warszawski przygotował sylabusy wszystkich zajęć, które będą prowadzone – w przypadku pozytywnej decyzji Ministra Edukacji i Nauki w przedmiocie wyrażenia zgody na utworzenie studiów – na pierwszym roku studiów kierunku lekarskiego (tj. od roku akademickiego 2023/2024). Wychodząc naprzeciw potrzebom wynikającym z punktu 6 uzasadnienia uchwały PKA, sylabusy te zostały dołączone do niniejszego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (zob. załącznik nr 32). Również one stanowią potwierdzenie, że planowane metody dydaktyczne są aktywizujące, właściwie dobrane do efektów uczenia się, a także, że zalecane podręczniki – jak też innego typu publikacje – są aktualne i pozwolą na osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z najnowszą wiedzą. Ponadto, stosownie do potrzeb, na wskazanie PKA Uniwersytet Warszawski jest gotowy przedłożyć sylabusy zajęć z dalszych lat, z tym zastrzeżeniem, że sylabus taki może ulec zmianie do momentu rozpoczęcia określonych nim zajęć, a to ze względu na potrzebę uwzględnienia najnowszych osiągnięć nauki i dydaktyki, jak też najaktualniejszego piśmiennictwa.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła uaktualnione sylabusy 21 z wybranych zajęć. Treści zawarte w sylabusach potwierdzają, że planowane metody dydaktyczne są właściwie dobrane do efektów uczenia się, zalecane podręczniki są aktualne i pozwolą na osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów. Uczelnia potwierdziła, że jest gotowa przedłożyć sylabusy zajęć z dalszych lat, z tym zastrzeżeniem, że sylabus taki może ulec zmianie do momentu rozpoczęcia określonych nim zajęć.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** oceny treści zawartych we wszystkich sylabusach zajęć programu studiów.

7. Uczelnia nie określiła liczebności grup dla poszczególnych zajęć dydaktycznych, zatem nie można ocenić, czy wielkość grup zajęciowych odpowiada specyfice kształcenia na kierunku lekarskim

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski dbając o wysoką jakość kształcenia na kierunku lekarskim od razu wraz z utworzeniem programu studiów określił, jak będą przedstawiały się górne limity osób

w poszczególnych grupach zajęciowych. Uwzględniają one potrzeby kształcenia specjalistycznego, jak i możliwości organizacyjne i infrastrukturalne tak Uniwersytetu Warszawskiego, jak i innych podmiotów, z pomocą których prowadzone mają być poszczególne zajęcia dydaktyczne. Maksymalna liczba osób w grupach zajęciowych jest przeważnie liczbą stanowiącą dzielnik liczby 60, tak aby grupy mogły być równoliczne.

Co do zasady dla wykładów nie planuje się górnego limitu, przez co górny limit będzie równy z planowaną liczbą studentów na kierunku, tj. 60 osób. W zakresie zajęć laboratoryjnych górny limit wynosił będzie 5 osób, w zakresie ćwiczeń 10 osób, zaś w zakresie seminariów oraz lektoratów 20 osób. Od III roku studiów w zakresie ćwiczeń klinicznych grupy będą liczyły maksymalnie 5 osoby, zaś z zajęć *ginekologia i położnictwo, neurologia, chirurgia, neurochirurgia, psychiatria* oraz *anestezjologia* maksymalnie 3 osoby.

Od zasad tych wprowadzono kilka wyjątków. Na I roku studiów warsztaty w zakresie podstaw obrazowania medycznego będą odbywały się w grupach 12-osobowych, ćwiczenia z komunikacji interpersonalnej – 15-osobowych, zaś ćwiczenia w zakresie prawa medycznego – 30-osobowych.

Na II roku studiów wyjątki będą zaś przedstawiały się następująco: 15-osobowa grupa w ramach zajęć *immunologia*, 20-osobowa grupa ćwiczeniowa z zajęć *psychologia dla lekarzy*, jak również *informatyka i biostatyka* oraz 15-osobowa grupa na seminarium z zajęć *humanizacja medycyny*.

Na III roku przewidziany został jeden wyjątek i dotyczy on ćwiczeń z zajęć *zdrowie publiczne*, które odbywać się będą w grupach 20-osobowych.

Od IV do VI roku studiów nie są przewidziane wyjątki. Maksymalna liczebność grup zgodna będzie z ogólnymi, przedstawionymi powyżej założeniami.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła dane określające liczebności grup dla poszczególnych zajęć dydaktycznych. Proponowane przez wnioskodawcę liczebności grup zajęciowych odpowiadają specyfice kształcenia na kierunku lekarskim.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

8. Planowana realizacja procesu kształcenia nie zapewnia uzyskania wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla projektowanego kierunku. W szczególności dotyczy to warunków realizacji zajęć z nauk morfologicznych oraz naukowych podstaw medycyny. Znaczna liczba osób prowadzących to kształcenie nie posiada kompetencji spójnych z efektami uczenia się i treściami programowymi zakładanymi dla realizowanych zajęć. Ponadto, w wielu przypadkach wyposażenie sal specjalistycznych, w których będą się odbywały zajęcia nie odpowiada w pełni potrzebom kształcenia na kierunku lekarskim. Z kolei, prawidłową realizację zajęć z anatomii, prowadzonych w infrastrukturze WUM może utrudniać fakt, że kształci się tam ponad 10 tys. studentów kierunków medycznych oraz wielu studentów kierunku lekarskiego z kilku innych warszawskich uczelni.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że „...W zakresie infrastruktury Uniwersytetu Warszawskiego, w tym wyposażenia sal szersza wypowiedź znajduje się w odniesieniu się do uwagi nr 19. Należy jednak zauważyć, że Uniwersytet

Warszawski planuje w najbliższych latach przeznaczyć ponad 250 mln zł na sam rozwój podstawowej infrastruktury służącej nauce medycyny. Dodatkowo Uniwersytet prowadzi negocjacje z władzami publicznymi dotyczące uzyskania od 12 do 15 hektarów gruntów w Warszawie i najbliższych okolicach, które służyć mają wyłącznie do celów zbudowania kampusu Wydziału Medycznego. Aktualne kalkulacje, potwierdzone w załączonym oświadczeniu wskazują, że długofalowe inwestycje wiążące się z powstaniem Wydziału Medycznego, prowadzeniem badań i kształcenia na kierunku lekarskim docelowo przekroczą 2 miliardy złotych i obejmować będą budowę kompleksowej bazy klinicznej obejmującej także prosektorium przystosowane do prowadzenia zajęć z *Anatomii* (zob. załącznik nr 15).

Z kolei uzasadnienie wyboru pracowników Wydziału Biologii UW do prowadzenia zajęć dydaktycznych wraz z dorobkiem naukowym i dydaktycznym związane z naukami medycznymi i biomedycznymi jest przedstawione w załączniku nr 6.

Uczelnia przedstawiła dodatkowe informacje potwierdzające – jej zdaniem – iż osoby mające prowadzić kształcenie posiadają kompetencje spójne z efektami uczenia się i treściami programowymi zakładanymi dla realizowanych zajęć.

Odnosząc się do ostatniego z elementów uwagi z punktu 8, tj. iż liczba osób kształcących się w infrastrukturze WUM, w postaci 10 tys. studentów kierunków medycznych oraz wielu studentów kierunku lekarskiego z kilku innych warszawskich uczelni może utrudnić prawidłową realizację zajęć z *anatomii* PKA nie wskazała jednoznacznie, że okoliczność ta uniemożliwi a jedynie potencjalnie utrudni to zadanie. W tym miejscu wypada zauważyć, że Uniwersytet Warszawski podpisał z Warszawskim Uniwersytem Medycznym umowę o współpracy dydaktycznej w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych *anatomia*. W umowie tej WUM po przeanalizowaniu swoich możliwości organizacyjnych, merytorycznych i technicznych zobowiązał się do prowadzenia zajęć dla studentów kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim. Co więcej, w trakcie negocjacji umowy WUM jednoznacznie potwierdził, że analiza jego możliwości nie pozostawia wątpliwości, iż będzie on mógł wywiązać się w pełni z powziętego zobowiązania. W konsekwencji nie jest uprawnione twierdzenie, że prawidłowa realizacja zajęć z *anatomii* może być utrudniona z uwagi na liczbę osób kształcących się na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Studenci kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim mają odbywać zajęcia w specjalnie zorganizowanych dla nich grupach. Przy braku dalszego sprecyzowania zarzutów nie jest możliwe merytoryczne odniesienie się do kwestii tego, na czym polegać ma faktyczne utrudnienie dla prawidłowej realizacji zajęć z *Anatomii*. Jak należy domniemywać, wątpliwość PKA może wiązać się jedynie z wystawioną powyżej obawą co do wydolności WUM w zakresie analizowanych zajęć a w konsekwencji wątpliwością, co do realnego ich odbycia przez studentów UW. Z tego powodu, motywowany uwagami PKA, Uniwersytet Warszawski zawarł kolejną umowę z podmiotem leczniczym – LUX MED dotyczącą współpracy badawczo- dydaktycznej przy realizacji kształcenia na kierunku lekarskim UW (załącznik nr 21 oraz 30). Umowa dotyczy w zasadniczej części udostępnienia infrastruktury LUX MED na potrzeby zajęć z *anatomii*, w tym w szczególności istotnego z punktu widzenia uwagi, w pełni wyposażonego w niezbędne preparaty anatomiczne prosektorium (w umowie określono liczbę preparatów oraz inne niezbędne kwestie techniczne), w którym zajęcia będą prowadzi pracownicy Uniwersytetu. Należy zaznaczyć, że zajęcia w prosektorium planowane są w semestrze letnim pierwszego roku studiów oraz w semestrze zimowym drugiego roku studiów, co zostało odzwierciedlone w warunkach współpracy określonych m.in. w umowie z LUX MED. Co więcej, strategiczny partner Uniwersytetu Warszawskiego, tj. Wojskowy Instytut Medyczny złożył zapewnienie co do uruchomienia Zakładu Anatomii

Prawidłowej i Medycyny Sądowej. Planowany Zakład powstanie w oparciu o istniejący już w Instytucie Zakład Patomorfologii. Zostanie on uzupełniony o niezbędne sale i wyposażenie do nauczania anatomii, w tym sale anatomii prawidłowej z preparatami, sale i sprzęt do nauki w technologii cyfrowej (zob. załącznik nr 16). Po powstaniu Zakładu, kształcenie w zakresie *Anatomii* będzie stopniowo do niego przenoszone, co wiąże się z postępującym zacieśnieniem współpracy pomiędzy UW a WIM tak w zakresie dydaktycznym jak i badawczym. Zgodnie z poczynionymi ustaleniami, uruchomienie Zakładu Anatomii Prawidłowej nastąpi w okresie nie późniejszym niż dwa lata i będzie tam prowadzone aż do czasu powstania kompleksowej bazy własnej w ramach Uniwersytetu Warszawskiego.

Reasumując, przyszli studenci kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim mają już teraz zapewnioną możliwość realizacji zajęć z *Anatomii* na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym oraz w LUX MED, a w niedługim czasie także w Wojskowym Instytucie Medycznym, docelowo zaś w ramach bazy własnej UW. Nie istnieje zatem ryzyko, że zajęć tych nie uda się przeprowadzić, jak również, że z uwagi na obciążenie danego podmiotu, ich jakość będzie odbiegała od przyjętych standardów. Wymaga również podkreślenia, że Uniwersytet Warszawski jako wiodąca polska uczelnia nie akceptuje i nie dopuści do realizacji zajęć w warunkach, które uchybiałyby przyjętym na uczelni najwyższym standardom. Także z tego powodu Uniwersytet Warszawski realizuje obecnie działania zmierzające do utworzenia pracowni anatomii w ramach Centrum Symulacji Medycznych UW, w której zapewnione zostaną stoły anatomiczne, modele anatomiczne, atlasy wirtualne oraz inne nowe rozwiązania technologiczne na potrzeby kształcenia z zakresu *anatomii*, tak w pierwszych semestrach nauczania tych zajęć, jak i kompleksowej nauki *anatomii* na kierunku lekarskim. Bazując na doświadczeniach innych uczelni polskich i zagranicznych, przyjęto założenie, zgodnie z którym taka forma organizacji zajęć z *anatomii* zapewni lepsze przygotowanie studentów do pracy w prosektorium na późniejszych etapach nauki tego przedmiotu. Uruchomienie pracowni anatomii na Uniwersytecie Warszawskim jest planowane na koniec września 2023 r. (przed rozpoczęciem roku akademickiego 2023/2024), co znajduje potwierdzenie w rozpisywanych właśnie przetargach na niezbędną aparaturę i trwającym dostosowaniu powierzchni budynku Centrum Nowych Technologii Uniwersytetu Warszawskiego (jednego z najnowocześniejszych budynków badawczo- dydaktycznych w Polsce) do prowadzenia zajęć w opisywanym obszarze (zob. załącznik nr 31). Wymaga podkreślenia, że wstępny budżet tego przedsięwzięcia, dotyczący praktycznie wyłącznie zakupów aparaturowych, określony został na 8.560.481,00 zł (słownie: osiem milionów pięćset sześćdziesiąt tysięcy czterysta osiemdziesiąt jeden złotych) i środki na to zostały już w ramach Uniwersytetu Warszawskiego wyasygnowane.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła dodatkowe informacje potwierdzające, że zajęcia *anatomia* będą realizowane w ramach porozumienia z Warszawskim Uniwersytecie Medycznym oraz w dwóch ośrodkach, z którymi wnioskodawca podpisał stosowne umowy - LUX MED oraz Wojskowy Instytut Medyczny. Ośrodki te pozwolą w pełni zabezpieczyć bazę dydaktyczną dla prowadzenia zajęć prosektoryjnych z wymienionych powyżej zajęć.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** ponownej oceny kadry realizującej zajęcia na kierunku pod

kątem kompetencji spójnych z efektami uczenia się zawartymi w rozporządzeniu dotyczącym kierunku regulowanego jakim jest kierunek lekarski.

9. We wniosku brakuje szczegółowych informacji na temat miejsca i organizacji zajęć klinicznych, w tym prowadzonych w warunkach symulowanych (uczelniane Centrum Symulacji Medycznych nie funkcjonuje). W większości porozumień zawartych z podmiotami ochrony zdrowia nie określono jakie kliniki / oddziały / poradnie przyjmą studentów oraz w jakiej liczbie i na jakie zajęcia. Nie pozwala to ocenić, czy realizacja zajęć będzie prawidłowa i czy wszystkie zaplanowane efekty uczenia się zostaną osiągnięte. Wątpliwości budzi również swobodny dostęp studentów Uczelni do placówek leczniczych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Jak wskazano we wniosku Uniwersytet Warszawski planuje budowę własnego Centrum Symulacji Medycznych. Plany te zarówno z perspektywy czasowej, jak i technicznej zostały szczegółowo opisane we wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim. Centrum Symulacji Medycznych Uniwersytetu Warszawskiego rozpocznie swoją działalność w roku akademickim 2023/2024. W pełni funkcjonować zacznie wraz z momentem, gdy jego funkcjonowanie będzie nieodzowne z perspektywy przyjętego programu studiów, tj. wraz z początkiem trzeciego roku studiów na kierunku lekarskim dla pierwszego rocznika, czyli z początkiem roku akademickiego 2025/2026. Niezależnie jednak od tego faktu uczelnia podpisała umowy, w ramach których zabezpieczony został dostęp do centrów symulacji medycznych. Z umów tych wynika udostępnienie przez inne podmioty centrów symulacji medycznych na potrzeby prowadzenia w nich zajęć na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim. W tym zakresie należy zwrócić w szczególności uwagę na umowę z dnia 16 maja 2023 r. między Uniwersytetem Warszawskim a Warszawskim Uniwersytetem Medycznym (załącznik nr 17), co do której z pełną aprobatą w swojej pozytywnej opinii odniósł się Minister Zdrowia (załącznik nr 18), który na swoją prośbę otrzymał dodatkowe wyjaśnienia (załącznik nr 33).

Dodatkowo wskazać należy, że uczelnia podpisała aneksy do zawartych wcześniej porozumień lub dodatkowe umowy wykonawcze, precyzujące miejsca organizacji zajęć klinicznych oraz zajęć prowadzonych w warunkach symulowanych. Doprecyzowano kliniki, oddziały lub poradnie dla wszystkich zajęć ujętych w programie studiów. W szczególności dotyczy to następujących umów lub aneksów do porozumień: aneksu do porozumienia zawartego w dniu 1 czerwca 2023 r. między Uniwersytetem Warszawskim a Warszawskim Szpitalem Południowym (załącznik nr 19),

1) aneksu do porozumienia zawartego w dniu 5 czerwca 2023 r. między Uniwersytetem Warszawskim a Wojskowym Instytutem Medycznym – Państwowym Instytutem Badawczym (załącznik nr 20),

2) porozumienia zawartego w dniu 5 czerwca 2023 r. między Uniwersytetem Warszawskim a LUX MED sp. z o.o. (załącznik nr 21),

3) umowy zawartej w dniu 6 czerwca 2023 r. między Uniwersytetem Warszawskim a Wojskowym Instytutem Medycznym – Państwowym Instytutem Badawczym w sprawie realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim (załącznik nr 22).

Szczegółowe założenia dotyczące liczebności studentów w grupach zostały opisane w pkt. 7. Nie jest trafne twierdzenie, że w umowach z poszczególnymi podmiotami medycznymi kwestia ta nie została ujęta. Brak wskazania wprost liczby miejsc, nie oznacza, że nie zostało to określone. Określenie takie nastąpiło przez wskazanie realizacji nowoczesnego programu studiów na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim, który to program tak sam, jak i w poszczególnych dokumentach o charakterze wykonawczym przewiduje tak liczbę zajęć, ich rozkład w poszczególnych latach akademickich, jak i ostatecznie liczebność grup. Opis warunków realizacji zajęć w kontekście infrastruktury klinicznej dostępnej dla studentów kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim został przedstawiony w pkt. 21.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

10. We wniosku nie przedstawiono sylabusów praktyk zawodowych oraz projektu dziennika praktyk, przez co nie można ocenić, czy wszystkie wymagane przepisami prawa umiejętności (w tym określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1728). zostaną uzyskane i czy ich uzyskanie będzie właściwie udokumentowane.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Program studiów na kierunku lekarskim, uchwalony przez Senat UW określa m.in. efekty uczenia się, treści programowe i metody weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych praktyk zawodowych. Zgodnie z tymi regulacjami praktyki zawodowe zaliczane są na podstawie informacji o wykonanych czynnościach oraz opanowanych umiejętnościach i kompetencjach społecznych, zawartych w dzienniku praktyk, a także w oparciu o opinię opiekuna praktyk o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych. Wzór dziennika praktyk dla każdego roku studiów został przygotowany zgodnie z wytycznymi sformułowanymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego. W załączeniu jako przykład przekazujemy dziennik praktyk dla I roku studiów, podczas którego studenci powinni zaliczyć praktykę zawodową z opieki nad chorym (załącznik nr 23).”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła przykładowy dziennik praktyk dotyczących tematycznie *Opieki nad chorym*. Przedstawiono efekty uczenia się przypisane do praktyki (czynności/umiejętności i kompetencje społeczne), spis standardowych procedur medycznych, złożonych czynności medycznych oraz pozostałych umiejętności i kompetencji społecznych.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** przygotowania stosownej dokumentacji w formie dziennika

praktyk dla wszystkich zajęć o charakterze praktyk realizowanych podczas całego okresu nauczania na kierunku lekarskim.

11. We wniosku brak kryteriów doboru miejsc oraz opiekunów praktyk, wskazanych przez studenta.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Zgodnie z § 2 ust. 6 Regulaminu praktyk zawodowych na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim odbycie praktyki w placówce wskazanej przez studenta wymaga uzyskania zgody prodziekana ds. studenckich i następnie zawarcia indywidualnego porozumienia określającego obowiązki Uczelni, placówki leczniczej, w której odbywać się będzie praktyka oraz studenta. Dodatkowo do porozumienia dołącza się sylabus praktyk.

Student zainteresowany odbyciem praktyki zawodowej w wybranym przez siebie miejscu, innym niż wskazane przez Uniwersytet Warszawski, składa do prodziekana ds. studenckich wniosek, do którego dołącza m.in. kartę informacyjną o proponowanym miejscu odbycia praktyk wraz z opinią uczelnianego opiekuna praktyk w tej sprawie. Wzór obu dokumentów określa załącznik do regulaminu. Pierwszy z nich dostarcza informacji, na podstawie których uczelniany opiekun praktyk może ocenić, czy proponowana przez studenta placówka może stać się miejscem odbywania praktyki i sformułować w tej sprawie opinię dla prodziekana ds. studenckich. W formularzu wskazano kryteria konieczne do uznania placówki za miejsce odbywania praktyk oraz kryteria dodatkowe, których spełnienie ma charakter fakultatywny. Do tych pierwszych należy: podpisany kontrakt z NFZ oraz zakres świadczeń medycznych pozwalający na osiągnięcie założonych efektów uczenia się, do drugich: akredytacja i doświadczenie w prowadzeniu praktyk studenckich. Określono także wymagania stawiane osobie prowadzącej praktykę studenta, czyli zakładowemu opiekunowi praktyk. Za konieczne uważa się posiadanie kwalifikacji adekwatnych do zakładanych dla praktyk efektów uczenia się i co najmniej pięcioletni okres pracy w zawodzie lekarza. Mile widziane jest także posiadanie doświadczenia w pracy ze studentami kierunku lekarskiego lub innego, pokrewnego. Karta informacyjna zawiera ponadto podstawowe informacje o charakterze działalności placówki leczniczej i jej zgodę na odbycie przez studenta praktyki zawodowej. Na podstawie zebranych w ten sposób informacji, poświadczonych przez osobę zarządzającą daną placówką uczelniany opiekun praktyk formułuje opinię o możliwości odbycia przez studenta praktyki w danej jednostce dla prodziekana ds. studenckich. Obydwa formularze, jako część regulaminu praktyk, zawarte są w załączniku nr 24.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła kryteria doboru miejsc oraz opiekunów praktyk wskazanych przez studenta.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

12. Nie przedstawiono we wniosku planowanego harmonogramu zajęć, co uniemożliwia ocenę dziennego obciążenia studenta pod kątem efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego

na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Duży wymiar zajęć objętych planem studiów oraz rozproszenie bazy dydaktycznej zagraża efektywności procesu uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski dołączył harmonogram zajęć do wniosku o pozwolenie na utworzenie kierunku lekarskiego w załączniku nr 2 (do pierwotnego wniosku), który wskazywał na podział zajęć między semestry, liczbę godzin poszczególnych zajęć oraz formę zaliczenia zajęć. Dane te miały na celu wskazanie najważniejszych informacji dotyczących organizacji kształcenia w taki sposób, aby zapewnić w miarę możliwości równomierne obciążenia dla studenta w ramach poszczególnych semestrów.

Niemniej jednak, uwzględniając obowiązujący kalendarz akademicki (określony już po złożeniu wniosku do Ministra Edukacji i Nauki postanowieniem nr 5 Rektora UW z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie określenia organizacji roku akademickiego 2023/2024 na Uniwersytecie Warszawskim), Uniwersytet Warszawski przygotował ponadto siatkę zajęć dla I roku studiów na kierunku lekarskim w roku akademickim 2023/2024, którą przedstawiono w załączniku nr 25. Zajęcia dla studentów kierunku lekarskiego co do zasady będą odbywały się w budynkach uczelni zlokalizowanych na uniwersyteckim Kampusie Ochota. W budynkach tych znajdują się sale dydaktyczne oraz specjalistyczne laboratoria Wydziału Biologii, Wydziału Chemii oraz Wydziału Fizyki – kluczowe dla nauczania zajęć z grupy nauk morfologicznych (A), naukowych podstaw medycyny (B) oraz nauk przedklinicznych (C). Zajęcia z pozostałych grup zajęć, tj. nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu (D), prawnych i organizacyjnych aspektów medycyny (G) będą odbywały się w pomieszczeniach Wydziału Medycznego zlokalizowanych w Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych oraz w Centrum Nowych Technologii. Jedynie znikoma liczba zajęć ogólnouniwersyteckich, zgodnie z ogólnouniwersytecką zasadą, może odbywać się na innych kampusach uczelni, z tym, że wybór zajęć ogólnouniwersyteckich będzie zależał wyłącznie od studenta. Oferta tych zajęć jest bardzo szeroka i zróżnicowana tak co do formy, organizacji, jak i treści merytorycznych (Uniwersytet Warszawski oferuje ok. 1000 zajęć ogólnouniwersyteckich rocznie).

Zajęcia kliniczne oraz praktyki zawodowe będą odbywały się w podmiotach leczniczych, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami organizacji kształcenia lekarzy.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła siatkę zajęć obejmującą semestr zimowy oraz semestr letni pierwszego roku studiów. Pozwala to na ocenę dziennego godzinowego obciążenia studenta w tym okresie.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** przygotowania stosownej dokumentacji dalszych lat studiów, tj. dla semestrów roku II – VI, dla wszystkich zajęć realizowanych podczas całego okresu nauczania na kierunku lekarskim.

13. Metody weryfikacji uzyskania efektów uczenia się dla części zajęć są określone bardzo ogólnie (np. wykład, test, egzamin praktyczny). Nie można zatem w pełni ocenić czy metody te są właściwie dobrane do efektów uczenia się i czy będzie możliwa pełna weryfikacja i potwierdzenie ich osiągnięcia

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...W sylabusach do zajęć: *farmakologia i medycyna paliatywna* wprowadzono stosowne uzupełnienia. Wskazane w programie studiów kierunku lekarskiego sposoby weryfikacji efektów uczenia się pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przypisanych do danych w każdym z obszarów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Jednocześnie opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się umożliwia ocenę dotyczącą adekwatności ich doboru do efektów uczenia się, których osiągnięcie mają weryfikować. W szczególności odnosi się to do kwestii zróżnicowania metod sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Należy wskazać, że dla zajęć specjalistycznych, w tym klinicznych, określono bogaty zestaw sposobów weryfikacji efektów uczenia się, pozwalający na uzyskanie wnikliwej informacji zwrotnej z zakresu stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a jednocześnie aktywizujących studentów w procesie nauczania i uczenia się.

Niezależnie jednak od tego, warto zwrócić uwagę na to, że szczegółowe metody i kryteria oceniania w ramach poszczególnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się zostały precyzyjnie opisane w sylabusach zajęć”.

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podała przykłady wszechstronnego podejścia w programie studiów do sposobów weryfikacji efektów uczenia się.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła metody weryfikacji, które będą realizowane w celu uzyskania efektów uczenia. Metody te są właściwie dobrane do efektów uczenia się i będzie możliwa pełna weryfikacja i potwierdzenie ich osiągnięcia.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** przygotowania stosownej dokumentacji dotyczącej weryfikacji efektów uczenia się dla wszystkich zajęć realizowanych podczas całego okresu nauczania na kierunku lekarskim.

14. Uczelnia nie posiada kadry pozwalającej na uzyskanie przez studentów wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się. Zajęcia z modułu A, B i C, w ramach których studenci będą uzyskiwali ok. 40% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów mają prowadzić nauczyciele akademicy nieposiadający kompetencji badawczych w dyscyplinie nauki medyczne oraz wykształcenia kierunkowego i doświadczenia zawodowego adekwatnego dla zakładanych treści programowych. Nie zapewnia to ścisłego powiązania powyższych zajęć z potrzebami przyszłej pracy naukowej i/lub zawodowej absolwenta wnioskowanego kierunku.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Stosownie do pkt. II Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza (załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego): „kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupach zajęć

jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć”. Uzasadnienie negatywnej opinii PKA zawarte w punkcie 14 nie wskazuje, co do których efektów uczenia się Uniwersytet Warszawski nie wykazał kadry pozwalającej na ich uzyskanie, co utrudnia odniesienie się do niego. Podkreślenia wymaga, że kształcenie na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim będzie prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Przedstawione kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, nadto są one zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia. Co więcej, planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, realizowaną z udziałem studentów oraz wykorzystywanie wyników oceny w doskonaleniu kadry, jak również kreowanie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju. Spełnione są zatem standardy jakości kształcenia nr 4.1., 4.1a. i 4.2. stanowiące załącznik nr 5 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Mając na względzie sformułowaną przez PKA uwagę, Uniwersytet Warszawski przedstawia dalsze wyjaśnienia, celem rozwiania ewentualnych wątpliwości.

Zajęcia z grupy A, B i C są to w istocie zajęcia z nauk podstawowych. Nauki te są bogato reprezentowane na Uniwersytecie Warszawskim. W konsekwencji uczelnia posiada wielu znamienitych specjalistów z zakresu nauk podstawowych. W głębokim przekonaniu Uniwersytetu Warszawskiego to właśnie te osoby powinny prowadzić zajęcia dydaktyczne z obszaru zajęć podstawowych. Zanegowanie idei nauczania zajęć podstawowych przez wybitnych specjalistów z zakresu nauk podstawowych, prowadzących od wielu lat zajęcia dydaktyczne z obszaru tych nauk, jest zatem przez nas uznawane za pogląd nietrafiony. Pamiętać przy tym należy, że lekarze przeważnie nie są specjalistami z obszaru nauk podstawowych medycyny, stąd obsada zajęć dydaktycznych z tych grup przedmiotów przez lekarzy uznana powinna być za rozwiązanie o charakterze posiłkowym. Innymi słowy w pełni poprawne i pożądane powinno być prowadzenie zajęć z przedmiotów podstawowych przez dydaktyków, którzy są specjalistami z tego zakresu, wyjątkowo zaś przez lekarzy. Z tego względu zaproponowaną obsadę zajęć z grup A, B i C przez Uniwersytet Warszawski należy uznać za właściwą.

Należy zauważyć, że w 2022 roku chemicy z Uniwersytetu Warszawskiego opublikowali ponad 240 prac w czasopismach, które zgodnie z wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opublikowanym przez Ministra Edukacji i Nauki 21 grudnia 2021 r., przypisane są do dyscyplin:

- nauki medyczne – 93 publikacje,
- nauki o zdrowiu – 76 publikacji oraz
- inżynieria biomedyczna – 240 publikacji.

Wśród powyższych publikacji 46 artykułów oraz 2 rozdziały w książkach naukowych miały ścisły związek z zagadnieniami medycznymi. Należy przy tym zwrócić uwagę, że część czasopism jest przypisana jednocześnie do dwóch lub wszystkich trzech spośród wymienionych wyżej dyscyplin. Szczegółowe zestawienie wraz z objaśnieniami znajduje się w załączniku nr 10.

Poza tym, aktywną działalność naukową związaną z zagadnieniami medycznymi prowadzą także przede wszystkim pracownicy Wydziału Biologii i innych jednostek Uniwersytetu. Należy zauważyć, że w latach 2017-2021 pracownicy należący do dyscypliny nauki biologiczne opublikowali 196 prac o tematyce medycznej i biomedycznej. Zestawienie prac znajduje się w załączniku nr 4. Ponadto w latach 2015-2023 pracownicy Wydziału Biologii otrzymali ponad 40 grantów o tematyce medycznej i biomedycznej. Zestawienie znajduje się w załączniku nr 5. Uczelnia poinformowała, iż przedstawiła szczegółowe dodatkowe informacje i wyjaśnienia dotyczące kompetencji nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Warszawskiego przewidzianych do prowadzenia zajęć na kierunku lekarskim

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła dodatkowe informacje na temat kadry planowanej do prowadzenia zajęcia. Zajęcia z modułu A, B i C, w ramach których studenci będą uzyskiwali ok. 40% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów mają prowadzić nauczyciele akademicy posiadający kompetencje badawcze w innych dyscyplinach jednakże ich dorobek naukowy jest częściowo związany z dyscypliną nauki medycznej. Działalność naukowa w dużej mierze jest multidyscyplinarna i obejmuje również zagadnienia z dyscypliny nauk medycznych.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** ponownej oceny przez Wnioskodawcę kadry akademickiej przygotowanej dla realizacji zajęć z modułu A, B i C pod kątem dorobku naukowego ściśle związanego z dyscypliną nauk medycznych.

15. Nie wszyscy kandydaci na etat nauczyciela akademickiego spełniają wymogi standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, określone dla osób prowadzących takie kształcenie. Nadto, nie zostały zawarte wiążące umowy / porozumienia, w tym określające wymiar przydzielonych zajęć, a polityka sukcesywnego zatrudniania kadry w kolejnych latach rozpoczętego cyklu kształcenia nie daje gwarancji prawidłowej realizacji i organizacji zajęć objętych programem studiów

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski w pełni świadomie i odpowiedzialnie zdecydował się na prowadzenie polityki sukcesywnego zatrudniania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku lekarskim w taki sposób, aby zapewnić pełną obsadę zajęć na danym roku studiów z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. co najmniej na cztery miesiące przed rozpoczęciem semestru, w którym będą odbywać się dane zajęcia. Wynika to z przestrzegania zasady określonej w § 22 ust. 5 Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim, zgodnie z którą kierownik jednostki dydaktycznej (prodziekan ds. studenckich) „co najmniej na cztery miesiące przed rozpoczęciem semestru ogłasza rozkład i obsadę zajęć oraz sylabusy zajęć oferowanych przez jednostkę dydaktyczną w tym semestrze”. Choćby z punktu widzenia przestrzegania dyscypliny finansów publicznych nie jest wskazane wcześniejsze zatrudnianie nauczycieli akademickich na uczelni niż zatrudnienie od rozpoczęcia semestru, w którym będą odbywały się prowadzone przez nich zajęcia. Na marginesie warto zauważyć, że stanowisko wyrażone w pkt. 14 uzasadnienia do uchwały nr 303/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 25 maja 2023 r. jest odmienne od opinii wydawanych przez PKA w odniesieniu do oceny jakości kształcenia na innych kierunkach studiów prowadzonych przez Uniwersytet Warszawski. Dobrze unaocznia to przykład matematyki, która jest nauką podstawową dla wielu innych dyscyplin, takich jak astronomia, informatyka czy nauki fizyczne. Efekty uczenia się określone np. dla kierunków astronomia i fizyka nie zawierają odniesień do matematyki jako takiej, tylko jako narzędzia i języka pozwalającego na prowadzenie badań naukowych w innych dyscyplinach. Z tego względu w programach studiów zajęcia z matematyki, które stanowią ponad 20% ECTS określonych dla kierunku, nie są przyporządkowane do dyscypliny naukowej matematyka, podobnie jak obowiązkowe lektoraty (ponad 4% ECTS) nie są przyporządkowane do dyscypliny naukowej językoznawstwo. Obsada zajęć z matematyki na tych kierunkach obejmuje w większości osoby, które nie prowadzą badań naukowych w dyscyplinach określonych w programach studiów, tylko w matematyce. To rozwiązanie było wielokrotnie prezentowane zespołom oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej i konsekwentnie uznawane za prawidłowe i godne naśladowania, o czym świadczą m.in. certyfikaty „Doskonały kierunek” dla kierunków studiów prowadzonych przez UW. Program kształcenia na kierunku lekarskim został przygotowany na podstawie racjonalnego przekonania, że w podobnych sprawach organy administracji publicznej powinny wydawać podobne opinie i rozstrzygnięcia. Prowadzenia zajęć na wyższych latach studiów, nie mogą bowiem w pełni realizować przewidzianego dla nich pensum dydaktycznego przed nastaniem cyklu dydaktycznego, w którym będą odbywały się prowadzone przez nich zajęcia. Inne postępowanie, tj. wcześniejsze zatrudnianie pracowników w grupach pracowników badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych oznaczałoby, że uczelnia byłaby zobligowana do wypłacania im pensji nawet jeśli zajęcia, które mają prowadzić, nie odbywałyby się, ponieważ zgodnie z programem studiów są one przewidziane do poprowadzenia w późniejszym terminie, tj. na wyższych latach studiów – które muszą się dopiero rozpocząć, gdy studenci kierunku lekarskiego przyjdą na studia na rok akademicki 2023/2024 w kolejnych latach zostaną wpisani na wyższe lata studiów.

Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się kopie deklaracji nauczycieli akademickich o terminie zatrudnienia w uczelni i wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem, czy uczelnia będzie stanowić podstawowe miejsce pracy, a w przypadku innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć – o terminie rozpoczęcia prowadzenia zajęć. Przepisy powszechnie obowiązujące nie nakładają zatem na wnioskodawcę obowiązku zawarcia umów na prowadzenie zajęć dydaktycznych przed złożeniem wnioskiem do Ministra Edukacji i Nauki o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, w tym kierunku lekarskiego, lecz przedstawienia wyłącznie „kopii deklaracji nauczycieli akademickich o terminie zatrudnienia w uczelni i wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem, czy uczelnia będzie stanowić podstawowe miejsce pracy”, co też zostało już uczynione. Takie ukształtowanie przepisów jednoznacznie zatem wskazuje, że w chwili złożenia wniosku, czy nawet w chwili rozpoczęcia kształcenia na kierunku, uczelnia nie musi zatrudniać wszystkich docelowych prowadzących. Pierwsza z tych możliwości byłaby niebezpieczna szczególnie ze wspomnianej perspektywy finansowej. Co więcej przepisy należy interpretować w taki sposób, że obsada powinna być oceniana co do jej adekwatności w zakresie danego aktualnego etapu studiów, czyli sukcesywnie wraz z ich rozwojem.

Wszystkie osoby, które złożyły ww. deklaracje i są przewidziane do prowadzenia określonych zajęć dydaktycznych spełniają w pełni wymagania dla osób prowadzących kształcenie

określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzenia kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupach zajęć jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć, z tym że w grupach zajęć E i F jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających dorobek naukowy, prawo wykonywania zawodu lekarza oraz tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny adekwatnej do prowadzonych zajęć, lub przez osoby posiadające prawo wykonywania zawodu lekarza, które ukończyły w trakcie szkolenia specjalizacyjnego moduł podstawowy albo ukończyły 3. rok szkolenia specjalizacyjnego w specjalizacjach jednolitych w odpowiedniej dziedzinie medycyny, jeżeli uzyskały pozytywną opinię kierownika specjalizacji, a także przy współudziale innych osób posiadających dorobek naukowy lub doświadczenie kliniczne, w zakresie właściwym do prowadzonych zajęć.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła, że prowadzi politykę sukcesywnego zatrudniania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku lekarskim w taki sposób, aby zapewnić pełną obsadę zajęć na danym roku studiów z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. co najmniej na cztery miesiące przed rozpoczęciem semestru, w którym będą odbywać się dane zajęcia. Działania te są zgodne z Regulaminem studiów na Uniwersytecie Warszawskim. Z punktu widzenia przestrzegania dyscypliny finansów publicznych nie jest wskazane wcześniejsze zatrudnianie nauczycieli akademickich na uczelni niż zatrudnienie od rozpoczęcia semestru, w którym będą odbywały się prowadzone przez nich zajęcia.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** ponownej oceny przyszłego zatrudnienia i sporządzenia list imiennych dotyczących zatrudnienia w poszczególnych jednostkach celem weryfikacji osób uczestniczących w realizacji kształcenia na kierunku lekarskim.

16. Deklarowany wymiar godzinowy zajęć (ok. 83%) prowadzonych przez osoby, dla których UW stanowi / będzie stanowić podstawowe miejsce pracy nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji wniosku. Wynika z niej, że pracownicy etatowi będą prowadzili mniej niż połowę godzin zajęć, co nie spełnia wymagań określonych dla studiów o profilu ogólnoakademickim.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uczelnia przedstawiła deklaracje 143 nauczycieli akademickich (zatrudnienie w ramach stosunku pracy na UW), którzy będą prowadzić zajęcia na kierunku lekarskim, i którzy potwierdzili, że UW stanowi lub w przyszłości będzie stanowić podstawowe miejsce pracy. Łączny wymiar godzinowy zajęć prowadzonych przez te osoby wynosi 4837 (w stosunku do 6004 godzin przewidzianych w programie studiów), co z naddatkiem wypełnia ustawowy wymóg 75% godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych na uczelni, jako

w podstawowym miejscu pracy. Ww. liczba godzin zajęć została obliczona jako suma godzin przypisanych do zajęć, w których nauczają osoby zatrudnione/planowane do zatrudnienia na uczelni (w ramach stosunku pracy) jako podstawowym miejscu pracy. W sytuacjach, w których jedno zajęcia prowadzi więcej niż jedna taka osoba, a łączna liczba godzin przypisanych tym osobom przekracza liczbę godzin przypisaną dla danych zajęć (ze względu na zwiększenie liczby godzin wynikające z podziału zajęć na grupy), jako wartość do dalszych obliczeń przyjęto liczbę godzin danych zajęć określoną w programie. Szczegółowe informacje dotyczące planowanej formy zatrudnienia kadry, przypisanej im liczbie godzin zajęć zostały określone w oświadczeniach kadry oraz deklaracjach zatrudnienia dołączonych do wniosku o pozwolenie na utworzenie kierunku lekarskiego.

Za podstawę obliczenia ww. minimalnej liczby godzin zajęć przyjęto liczbę godzin zajęć określonych w programie studiów, zgodnie z poniżej wskazaną interpretacją MEIN, dostępną także na stronach PKA: „Podstawę obliczenia ww. minimalnej liczby godzin zajęć powinna stanowić liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu. Przepisy ustawy w tym zakresie nie odnoszą się do formy studiów ani nie wskazują na liczbę godzin zajęć faktycznie realizowanych (np. określone zajęcia, których wymiar zgodnie z programem wynosi 60 godzin mogą być realizowane w 5 grupach, co dawałoby 300 godzin prowadzonych zajęć). Zatem nie ma podstaw do stwierdzenia, że każdorazowo należałoby zsumować liczbę faktycznie realizowanych godzin zajęć na danym kierunku, poziomie i profilu, i na tej podstawie ustalać liczbę godzin, o której mowa w art. 73 ustawy.”

Co więcej, z uwagi na politykę sukcesywnego zatrudniania oraz fakt, że przez pierwsze dwa lata uczelnia będzie prowadziła zajęcia dydaktyczne w zasadniczej mierze w oparciu o kadre już zatrudnioną na Uniwersytecie Warszawskim, nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości, że wymóg prowadzenia zajęć w 75% procentach przez osoby, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce zatrudnienia jest w sposób oczywisty spełniony. Skoro na pierwszych latach wskaźnik ten bliski ma być 100%, a całościowo ma wynosić ponad 80%, to pomimo jego spadku wraz z upływem czasu w żadnym momencie na osi czasu 6-letnich studiów nie spadnie do minimalnej wartości 75%.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które niwelują istotę zarzutu.

Działania wyjaśniające Uczelni obejmują całość zarzutu, w związku z tym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

17. Aktywność badawcza nauczycieli akademickich zasadniczo koncentruje się na dyscyplinach innych niż nauki medyczne. Nie jest więc możliwe przyporządkowanie w programie studiów więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów zajęciom związanym z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauki medyczne, co stanowi podstawowy wymóg dla ogólnoakademickiego profilu studiów. Wskazane we wniosku zajęcia (np.: *histologia, biologia rozwoju, biologia komórki; podstawy fizyki transportu w układach biologicznych wstęp do biochemii; biochemia; fizjologia z elementami fizjologii klinicznej; mikrobiologia; diagnostyka mikrobiologiczna; parazytologia medyczna*) będą prowadzone przez kadre, która nie posiada dorobku naukowego i/lub zawodowego adekwatnego do zakładanych efektów uczenia się. W takiej sytuacji, nie jest zapewnione właściwe

ukierunkowanie przekazywanych treści programowych (oraz ich aktualność), niezbędne dla właściwego przygotowania absolwenta do prowadzenia działalności naukowej i/lub zawodowej w różnych specjalnościach klinicznych. Ponadto, małe zasoby samodzielnych nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę nauki medyczne oznaczają mały potencjał naukowo-dydaktyczny, dydaktyczny i organizacyjny odnoszący się do procesu kształcenia na istniejącym od września 2022 r. Wydziale Medycznym UW.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...w poprzednich uzasadnieniach do negatywnej uchwały PKA świadczy o tym, że odniesiono punkt I.2.2. standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza (załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 755 ze zm.) nie do działalności naukowej prowadzonej w uczelni, zgodnie z przywołaną regulacją, a do głównej aktywności naukowej prowadzących zajęcia, co nie znajduje normatywnego oparcia w przepisach prawa. Kwestia ta stanowi powielenie zastrzeżenia wyrażonego w punkcie 5 uzasadnienia uchwały, stąd szczegółowe wyjaśnienie zostało zawarte w uwagach dotyczących tego punktu (zob. odniesienie się do punktu 5 uzasadnienia uchwały PKA). Jak wykazano, Uniwersytet Warszawski spełnia standard kształcenia wymagany punktem I.2.2., który nie odnosi się do „zasadniczego skoncentrowania aktywności badawczej nauczycieli akademickich”, a do prowadzenia działalności badawczej przez uczelnię w zakresie zajęć, którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS. Uniwersytet Warszawski prowadzi zaś działalność naukową w dyscyplinie naukowej nauki medyczne, z którą związane są zajęcia na opiniowanym kierunku w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS. Na tę okoliczność przedstawiono wskazanie zajęć wraz z potwierdzeniem związanej z nimi działalności naukowej (załącznik nr 26).

Mając na względzie omawianą uwagę należy przedstawić szczegółowe informacje potwierdzające, że wskazane we wniosku zajęcia (w tym *histologia, biologia rozwoju, biologia komórki; podstawy fizyki transportu w układach biologicznych, wstęp do biochemii; biochemia; fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, mikrobiologia, diagnostyka mikrobiologiczna, parazytologia medyczna*) będą prowadzone przez kadre, która posiada dorobek naukowy i zawodowy adekwatny do zakładanych efektów uczenia się dla danych zajęć i całego kierunku. Na Uniwersytecie Warszawskim szereg nauczycieli akademickich prowadzi badania naukowe o charakterze międzyobszarowym, przy tym współpracują lub prowadzą badania z zakresu nauk o zdrowiu, nauk medycznych czy powiązanych z inżynierią biomedyczną. Świadectwem tego są dane z bazy SciVal dotyczące publikacji Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie medycyny – wynika z nich, że liczba takich publikacji wynosi ponad 300 pozycji (załącznik nr 11). Co więcej, dane z bazy Scopus unaocniają, że liczba prac powstających na Uniwersytecie Warszawskim w dyscyplinie nauki medyczne jest porównywalna do zestawień Uniwersytetów, które posiadają już otwarte wydziały medyczne – kierunki lekarskie (załącznik nr 12). Warto również zwrócić uwagę na dane wskazujące, że cytowalność prac dotyczących nauk medycznych, które powstały na Uniwersytecie Warszawskim, jest większa niż średnia liczba cytowań prac dotyczących nauk medycznych opublikowanych w czasopiśmie o światowym zasięgu.

Przedstawiony, istniejący już pokaźny potencjał naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu

Warszawskiego w obszarze nauk medycznych jest konsekwencją odpowiedniego zasobu wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich, w tym ze stopniem doktora habilitowanego i profesora, prowadzących badania na UW. Zasób ten zostanie wykorzystany w procesie dydaktycznym na tworzonym kierunku lekarskim.

Potencjał kadrowo-badawczy zapewnia konsekwentnie właściwe ukierunkowanie przekazywanych treści programowych (oraz ich aktualność), niezbędne dla właściwego przygotowania absolwenta do prowadzenia działalności naukowej i zawodowej w różnych specjalnościach klinicznych.

Odnotowania wymaga, że w przypadku badań prowadzonych w naukach podstawowych medycyny granica pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami częstokroć nie jest precyzyjnie wyznaczona czy możliwa do wyznaczenia. Uderza to zwłaszcza w badania interdyscyplinarne, które łączą metodologie różnych dyscyplin dla konkretnych osiągnięć naukowych. Zobrazować to zjawisko można przykładowo publikacjami dr (...), która jest nauczycielem akademickim zgłoszonym do prowadzenia zajęć dydaktycznych z *biofizyki*, a swoje osiągnięcia naukowe dzieli pomiędzy nauki fizyczne (75%) i nauki medyczne (25%).

Przedstawiony przykład świadczy o tym, że nie samo przypisanie nauczyciela akademickiego do dyscypliny, lecz jego dorobek naukowy wskazuje na działalność w obszarze dyscypliny nauki medyczne. Taki dorobek posiadają nauczyciele akademicy, którzy będą na Uniwersytecie Warszawskim prowadzić zajęcia na kierunku lekarskim, a tym samym posiadają dorobek naukowy i zawodowy adekwatny do zakładanych efektów uczenia się. Warto uzupełniając wyjaśnić, że niektórzy pracownicy, wobec których wyrażono wątpliwość co do posiadania dorobku naukowego w naukach medycznych, są autorami książek skierowanych do lekarzy”. Z uwagi na zasygnalizowane wątpliwości PKA Prezydium przedstawiło dodatkowe informacje na temat aktywności badawczej kadry przewidzianej do prowadzenia zajęć

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła przez Uczelnię prowadzenia działalności badawczej przez uczelnię w zakresie zajęć, którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS. Uniwersytet Warszawski prowadzi działalność naukową w dyscyplinie naukowej nauki medyczne, z którą związane są zajęcia na opiniowanym kierunku w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

18. Uczelnia nie gwarantuje prawidłowej obsady wszystkich zajęć, a w wielu przypadkach nie są też spełnione wymogi standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, określone dla osób prowadzących zajęcia. Jak wspomniano, znaczna część kadry nauczającej nie posiada dorobku naukowego z dyscypliny nauki medyczne; doświadczenia zawodowego w zakresie właściwym do prowadzonych zajęć, w tym prawa wykonywania zawodu lekarza oraz tytułu specjalisty/specjalizacji w dziedzinie medycyny spójnej z efektami i treściami programowymi przydzielonych zajęć. Dla przykładu, zajęcia, na których przyszli lekarze osiągają efekty uczenia się z zakresu *embriologii*, *histologii*, *cytofizjologii* i *fizjologii klinicznej* poprowadzi kadra, której kompetencje naukowe dotyczą organizmów roślinnych i zwierzęcych. Zajęcia z *farmakologii klinicznej* i *toksykologii* oraz *diagnostyki mikrobiologicznej* mają być prowadzone przez osoby nie posiadające prawa wykonywania zawodu lekarza oraz adekwatnego dorobku naukowego i klinicznego. Podobnie, zajęcia z *pierwszej pomocy*

z *elementami pielęgniarstwa* będą realizowane przez licencjanta. Przedstawione w załączniku do uchwały, *szczegół* odnoszące się do 45 nauczycieli, dotyczą losowo dobranych zajęć, zatem mogą nie wyczerpywać możliwych nieprawidłowości w tym zakresie. Niewłaściwa obsada może uniemożliwić prawidłową realizację zajęć, w wyniku czego student nie osiągnie wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia obowiązującym na wnioskowanym kierunku.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uczelnia uzupełniła informacje dotyczące kompetencji nauczycieli akademickich w grupie nauk morfologicznych (A), naukowych podstaw medycyny (B) oraz nauk przedklinicznych (C) w zakresie dorobku naukowego z dyscypliny nauki medyczne oraz doświadczenia właściwego dla prowadzonych zajęć, opisując te kwestie w pkt. 2, 4, 14 oraz 17, a także w załącznikach do wniosku (zob. w szczególności załącznik nr 27). Obsada wybranych zajęć z tej grupy poszerzono o osoby posiadające prawo wykonywania zawodu lekarza z doświadczeniem właściwym dla prowadzonych zajęć (*parazytologii medycznej*). Dodatkowo przedstawiamy szczegółowe odniesienie do uwag PKA sformułowanych wobec 45 nauczycieli akademickich dla wybranych zajęć w załączniku do uchwały nr 303/2023 Prezydium PKA z dnia 25 maja 2023 r. (załącznik nr 27). Wyjaśniono także wątpliwości PKA dotyczące zajęć *diagnostyka mikrobiologiczna*, przypisanego do grupy zajęć przedklinicznych, co zostało odzwierciedlone w efektach uczenia się przypisanych do tych zajęć w programie studiów na kierunku lekarskim przyjętym przez Senat UW. Według standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, osoby z tej grupy zajęć nie muszą posiadać prawa wykonywania zawodu lekarza.

Uzupełniono informacje na temat osób prowadzących zajęcia kliniczne w zakresie posiadania tytułu specjalisty lub specjalizacji w dziedzinie medycyny spójnej z efektami i treściami programowymi przydzielonych zajęć. Ponadto zmieniono obsadę wybranych zajęć – np. *farmakologii, farmakologii klinicznej i toksykologii czy medycyny ratunkowej*”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła uaktualnione działania uzupełniające informacje dotyczące kompetencji nauczycieli akademickich w grupie nauk morfologicznych (A), naukowych podstaw medycyny (B) oraz nauk przedklinicznych (C) w zakresie dorobku naukowego z dyscypliny nauki medyczne oraz doświadczenia właściwego dla prowadzonych zajęć.

W odniesieniu do uwag PKA sformułowanych wobec 45 nauczycieli akademickich dla wybranych zajęć w załączniku do uchwały nr 303/2023 Prezydium PKA nadal 36 nauczycieli akademickich obsada zajęć wymaga uzupełnienia. W przypadku zajęć *diagnostyka mikrobiologiczna*, przypisane osoby nie posiadają specjalizacji w dziedzinie mikrobiologii medycznej (program specjalizacji – Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego).

Wnioskodawca przedstawił sylabusy wszystkich zajęć obejmujących cały okres studiów. W sylabusach przedstawiono imiennie osoby, które mają koordynować zajęcia, dotyczy to również zajęć klinicznych.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** ponownej oceny przyszłego zatrudnienia i sporządzenia list imiennych dotyczących zatrudnienia w poszczególnych jednostkach celem weryfikacji osób

uczestniczących w realizacji kształcenia na kierunku lekarskim, zwłaszcza w stosunku do zajęć klinicznych.

19. Udokumentowana we wniosku infrastruktura oraz zasoby edukacyjne laboratoriów i pracowni specjalistycznych, w których będą prowadzone zajęcia z nauk podstawowych nie jest w pełni zgodna z potrzebami kształcenia prowadzonego na kierunku lekarskim. Nie przedstawiono wyposażenia niezbędnego do uzyskiwania wszystkich efektów uczenia się z zakresu *fizjologii człowieka* (np. B.U7. „*potrafi wykonywać proste testy czynnościowe oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej (testy obciążeniowe, wysiłkowe) i interpretować dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych*”). Podobnie, nie ma informacji o posiadanych preparatach mikro- i makroskopowych wykorzystywanych na zajęciach z *histologii* i *parazytologii* oraz materiałów wykorzystywanych w nauczaniu *cytofizjologii* i *embriologii* (ćwiczenia z *biologii rozwoju* mają być oparte na modelu myszy).

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Zasoby edukacyjne laboratoriów i pracowni specjalistycznych, w których będą prowadzone zajęcia z nauk podstawowych są zgodne z potrzebami kształcenia na kierunku lekarskim oraz są na potrzeby kierunku lekarskiego doposażane.

Pracownie Wydziału Chemii, Wydziału Fizyki, Wydziału Biologii i ich przykładowe wyposażenie przedstawione są w załączniku nr 28. Do zajęć z *fizjologii z elementami fizjologii klinicznej* będziemy używać zestawów do dydaktyki fizjologii człowieka firmy AdInstruments, które są na wyposażeniu pracowni fizjologicznej. Dzięki tym zestawom możliwe są m.in. badania spirometryczne, przewodnictwa nerwowo-mięśniowego, zmęczenia mięśnia szkieletowego, EKG, pomiary tętna i ciśnienia. Na wyposażeniu pracowni znajduje się także zestaw do analizy stężenia gazów oddechowych w wydychanym powietrzu. Studenci wykonują testy wysiłkowe i analizują tętno, ciśnienie, EKG, parametry wentylacji. Na zajęciach korzystamy z podstawowych glukometrów do analizy poziomu glukozy w krwi. Studenci będą analizować i interpretować dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej. Jest to możliwe na kilka sposobów, zarówno z danych z testów obciążeniowych jak i dzięki symulacji doświadczeń w posiadanych programach VirtualPhysiology (SimNerve, SimMuscle, SimVessel, SimNeuron, SimHeart) oraz PhysioEx, które umożliwiają omówienie i analizę zmiennych fizjologicznych w różnych układach i tkankach. Dodatkowo będą omawiane wyniki przykładowych badań krwi i moczu człowieka. W miarę potrzeb będzie zwiększana liczba i skład posiadanych zestawów edukacyjnych.

Na zajęciach z histologii do posiadanej licznej kolekcji preparatów tkanek ssaków zostaną zakupione zestawy preparatów:

- Histologia Człowieka – Zestaw 103 Preparatów,
- Histologia Człowieka – Duży Zestaw 50 Preparatów Cz. I,
- Histologia Człowieka – Duży Zestaw 50 Preparatów Cz. II,
- Patologia Człowieka – Zestaw 50 Preparatów,
- Patologia Człowieka – Zestaw Uzupełniający 41 Preparatów,
- Patologia Człowieka – Duży Zestaw 40 Preparatów Cz. I,
- Patologia Człowieka – Duży Zestaw 40 Preparatów Cz. II.

Do zajęć z *parazytologii medycznej* Uniwersytet Warszawski (Wydział Biologii) posiada rozległą kolekcję preparatów pasożytów. Opis przedstawianych gatunków znajduje się w sylabusie zajęć *parazytologia medyczna. Biologia komórki* przedstawiana będzie na preparatach ssaków i człowieka. Natomiast laboratoria z *Biologii rozwoju*, będą polegały na pracy z preparatami utrwalonymi i materiałem żywym (z przyczyn oczywistych) uzyskiwanym z myszy jako gatunku modelowego gamet i zarodków ludzkich z odniesieniami w omówieniu materiału do preparatów człowieka (praca z internetowymi źródłami informacji).

Tytułem uzupełnienia warto również zauważyć, że zajęcia m.in. z zajęć *biochemia* czy *wstęp do biochemii* będą prowadzone w niezwykle nowoczesnych laboratoriach Uniwersytetu Warszawskiego (Wydziału Chemii). Jak wskazano w załączonych materiałach zdjęciowych w ramach:

- nr 1 Laboratorium (*wstęp do biochemii*), znajduje się m.in. utrwalone na fotografii: HPLC - chromatografia na dwóch detektorach; PE – ekstrakcja z fazy stałej; wirówka do pracy w ujemnych temperaturach; waga analityczna; spektrofotometr UV Vis.
- nr 2 Laboratorium (*wstęp do biochemii*) ukazano na fotografii dwustanowiskowe miejsce do pomiarów potencjometrycznych.
- nr 3 Laboratorium (*biochemia I*) ukazano na fotografii wielostanowiskowe laboratorium Zakładu Inżynierii Genetycznej, które zostało wyposażone w niezbędną aparaturę m.in.: zamrażarkę niskotemperaturową -80°C ; komorę laminarną; inkubator z wytrząsaniem (z chłodzeniem i bez); aparaty do PCR; aparaty do elektroforezy białek, kwasów nukleinowych oraz transferu; system do dokumentacji żeli; cieplarkę mikrobiologiczną; spektrofotometry; suszarkę laboratoryjną; autoklawy; termomixery; wirówkę laboratoryjną z chłodzeniem; wytrząsarki typu vortex; homogenizator ultradźwiękowy; koncentrator próżniowy; system do dwustopniowego oczyszczania wody; pH-metr; wagi.
- nr 4 Laboratorium (*biochemia I*) przedstawiono na zdjęciu system do wizualizacji i dokumentacji białek i kwasów nukleinowych po rozdzieleniu elektroforetycznym.
- nr 5 Laboratorium (*Biochemia I*) przedstawiono na zdjęciu Sonikator do rozbijania komórek ultradźwiękami.
- nr 6, 7 i 8 Pracownia izotopowa klasy II (*dozymetria*) przedstawiono na zdjęciu skaner do diagnostyki PET/CT.
- nr 9 i 10 Pracownia izotopowa klasy II (*dozymetria*) przedstawiono na zdjęciu zestaw komór gorących do syntez radiofarmaceutyków.

Z kolei zajęcia z *biofizyki* będą odbywać się w pomieszczeniach Pracowni Biofizyki, Chemii i Biologii Molekularnej, wchodzącej w skład Centrum Dydaktycznego Wydziału Fizyki i mieszczącej się w budynku Wydziału Fizyki przy ul. Pasteura 5. Pracownia ta zajmuje 19 pokoi o łącznej powierzchni ok. 350 m^2 na czwartym piętrze budynku, stanowiących zwarty kompleks pomieszczeń. Budynek został oddany do użytku w 2014 roku, zaś pomieszczenia Pracowni zostały wyposażone w ciągu kolejnego roku, jest to zatem nowy kompleks o charakterze całkowicie dydaktycznym, z nowoczesną infrastrukturą. W skład Pracowni wchodzi m.in.:

- Pracownia biologii molekularnej – wyposażona w kompletne stoły laboratoryjne,
- Pracownia szybkiej kinetyki – wyposażona m.in. w aparat do Stopped Flow (metody zatrzymanego przepływu),
- System do chromatografii FPLC,
- Pracownia chemii organicznej,
- Pracownia biofizyki – wyposażona m.in. w spektroskopy UV-Vis i mikroskopy,

- Pracownia spektroskopowa
- Pracownia NMR (magnetycznego rezonansu jądrowego),
- Dyfraktometr rentgenowski,
- Ultrawirówka analityczna,

Planuje się, że przez większość czasu pracy Pracownia Biofizyki, Chemii i Biologii Molekularnej będzie obsługiwać przede wszystkim studentów kierunku lekarskiego.

Na zakończenie raz jeszcze należy zauważyć, że Uniwersytet Warszawski przeznaczy w najbliższych latach ponad 250 mln zł tylko na rozwój podstawowej infrastruktury służącej nauce medycyny. Z kolei długofalowe inwestycje wiążące się z powstaniem Wydziału Medycznego, prowadzeniem badań i kształcenia na kierunku lekarskim docelowo przekroczą 2 miliardy zł i obejmować będą budowę kompleksowej bazy klinicznej obejmującej także prosektorium przystosowane do prowadzenia zajęć z *anatomii* (zob. załącznik nr 15).”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła działania uaktualniające infrastrukturę oraz zasoby edukacyjne laboratoriów i pracowni specjalistycznych, w których będą prowadzone zajęcia z nauk podstawowych na kierunku lekarskim. Uniwersytet Warszawski deklaruje, że przeznaczy w najbliższych latach ponad 250 000 000 PLN tylko na rozwój podstawowej infrastruktury służącej nauce medycyny. Długofalowe inwestycje wiążące się z powstaniem Wydziału Medycznego, prowadzeniem badań i kształcenia na kierunku lekarskim docelowo przekroczą 2 000 000 000 PLN i obejmować będą budowę kompleksowej bazy klinicznej obejmującej także prosektorium.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

20. W infrastrukturze UW brakuje prosektorium, jednocześnie nie przedstawiono planów takiej budowy (nie są też uwzględnione w nowych celach strategicznych UW). W celu nauczania *anatomii* Uczelnia planuje korzystać głównie z infrastrukturalnych i kadrowych zasobów WUM. Fakt, iż WUM kształci ponad 10 tys. studentów na 19 kierunkach medycznych oraz prowadzi zajęcia z *anatomii* ze studentami kilku innych warszawskich uczelni stwarza realne ryzyko dla właściwej realizacji tych zajęć.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Jak już wskazano odnosząc się m.in. do uwagi nr 8, „fakt, iż WUM kształci ponad 10 tys. studentów na 19 kierunkach medycznych oraz prowadzi zajęcia z *anatomii* ze studentami kilku innych warszawskich uczelni stwarza realne ryzyko dla właściwej realizacji tych zajęć”, stanowi w istocie zarzut wobec Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Z pewnością WUM, przed podjęciem zobowiązania wobec Uniwersytetu Warszawskiego, dokonał szczegółowej analizy, jednoznacznie potwierdzając w zawartej umowie, że jest gotów tak z perspektywy organizacyjnej, merytorycznej jak i technicznej do prowadzenia kształcenia w prosektorium studentów kierunku lekarskiego UW. W takim aspekcie Uniwersytet Warszawski nie miał podstaw do podważania decyzji tak renomowanego i poważnego partnera jakim jest WUM. Niezależnie jednak od powyższego, rozumiejąc stanowisko PKA odnośnie do konieczności zagwarantowania prawidłowej realizacji zajęć z *anatomii*, Uniwersytet Warszawski podpisał dodatkową umowę z LUX MED dotyczącą współpracy badawczo-dydaktycznej przy realizacji

kształcenia na kierunku lekarskim UW (załącznik nr 21). Umowa dotyczy m.in. udostępnienia infrastruktury LUX MED na potrzeby zajęć z *anatomii*, w tym w szczególności istotnego z punktu widzenia zgłoszonej uwagi, w pełni wyposażonego w niezbędne preparaty anatomiczne prosektorium.

Ponadto Uniwersytet Warszawski realizuje obecnie działania zmierzające do utworzenia pracowni anatomii w ramach Centrum Symulacji Medycznych UW, w której zapewnione zostaną stoły anatomiczne, modele anatomiczne, atlasy wirtualne oraz inne nowe rozwiązania technologiczne na potrzeby kształcenia z zakresu *anatomii*, tak w pierwszych semestrach nauczania tych zajęć, jak i kompleksowej nauki *anatomii* na kierunku lekarskim. Bazując na doświadczeniach innych uczelni polskich i zagranicznych, przyjęto założenie, zgodnie z którym taka forma organizacji zajęć z *anatomii* zapewnia lepsze przygotowanie studentów do pracy w prosektorium na późniejszych etapach nauki tych zajęć. Uruchomienie pracowni anatomii na Uniwersytecie Warszawskim jest planowane na koniec września 2023 r. (przed rozpoczęciem roku akademickiego 2023/2024). Z kolei zajęcia w prosektorium planowane są w semestrze letnim pierwszego roku studiów oraz w semestrze zimowym drugiego roku studiów, co zostało odzwierciedlone w warunkach współpracy określonych w umowie z LUX MED. Co więcej strategiczny partner Uniwersytetu Warszawskiego, tj. Wojskowy Instytut Medyczny złożył zapewnienie co do uruchomienia Zakładu Anatomii Prawidłowej i Medycyny Sądowej. Planowany Zakład powstanie w oparciu o istniejący już w Instytucie Zakład Patomorfologii. Zostanie on uzupełniony o niezbędne sale i wyposażenie do nauczania anatomii, w tym sale anatomii prawidłowej z preparatami, sale i sprzęt do nauki w technologii cyfrowej. Warto podkreślić, że już teraz Zakład Patomorfologii i jego pracownicy zaangażowani są w proces dydaktyczny związany z realizacją staży i kursów przygotowawczych do specjalizacji z dziedziny patomorfologii. Planowane Anatomicum będzie wykorzystywane również do szkolenia chirurgii w zakresie traumatologii i leczenia urazów wielonarządowych (zob. załącznik nr 16).

Jak już wskazywano, w ramach długofalowego planu inwestycyjnego Uniwersytet Warszawski wybuduje samodzielny kampus Wydziału Medycznego, który stanowić będzie kompleksową bazę kliniczną obejmującą także prosektorium przystosowane do prowadzenia zajęć z *Anatomii* na kierunku lekarskim (zob. załącznik nr 15).”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła informacje, że zajęcia z *anatomii* będą realizowane w ramach porozumienia z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym oraz w dwóch ośrodkach, z którymi wnioskodawca podpisał stosowne umowy LUX MED oraz Wojskowym Instytutem Medycznym. Ośrodki te pozwolą w pełni zabezpieczyć bazę dydaktyczną dla prowadzenia zajęć prosektoryjnych z wymienionych powyżej zajęć. W infrastrukturze UW brakuje prosektorium, nie przedstawiono planów takiej budowy, jednakże budowa ta jest uwzględniona w nowych celach strategicznych UW.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

21. Wydział Medyczny nie ma własnej infrastruktury umożliwiającej prawidłową realizację zajęć klinicznych, w tym funkcjonującego Wieloprofilowego Centrum Symulacji Medycznych. Uczelnia zawarła porozumienia z placówkami ochrony zdrowia, których infrastruktura i zakres

prowadzonej działalności leczniczej są w pełni zgodne z potrzebami kształcenia klinicznego. Jednak nie wszystkie porozumienia gwarantują dostępność do zajęć i/lub właściwe warunki ich realizacji. Udostępnienie infrastruktury Warszawskiego Szpitala Południowego, w każdym konkretnym przypadku, będzie uzależnione od wyników analizy wpływu tego udostępnienia na jakość i dostępność do świadczeń realizowanych przez szpital, a także zgody Zgromadzenia Wspólników. W większości zawartych porozumień brakuje informacji o liczbie przyjmowanych studentów, jakie zajęcia będą realizowane w kontakcie z chorym (i w jak licznych grupach zajęciowych) i czy jest zapewnione zaplecze dydaktyczne oraz socjalne, adekwatnie do potrzeb studentów, w tym z niepełnosprawnościami. W czterech z pięciu przychodni CenterMed występują bariery architektoniczne utrudniające/uniemożliwiające dostęp osobom ze specjalnymi potrzebami. Wspomniano, że usunięcie tych barier uzależnione jest od znaczących nakładów finansowych, którymi placówka nie dysponuje (ponadto, część infrastruktury posadowiona jest w budynkach podlegających ochronie zabytków). Wobec powyższego, nie można potwierdzić, że Uczelnia zapewnia infrastrukturę dydaktyczną zgodną z potrzebami całego procesu nauczania i uczenia się, adekwatnie do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej oraz liczby i zróżnicowanych potrzeb studentów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski w dniu 16 maja 2023 r. podpisał umowę o współpracy dydaktycznej przy prowadzeniu kształcenia na kierunku lekarskim z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym w zakresie udostępnienia Centrum Symulacji Medycznych WUM (załącznik nr 17). Dodatkowo w ramach odpowiedzi na wezwanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w sprawie uzupełnienia wniosku o pozwolenia na utworzenie kierunku lekarskiego, przedstawiony został szczegółowy plan realizacji inwestycji uczelni w zakresie utworzenia i rozwoju Centrum Symulacji Medycznych (CSM) UW (załącznik nr 31). Na potrzeby CSM UW wygospodarowano powierzchnię w ramach własnego budynku uczelni - Centrum Nowych Technologii UW. Większość zajęć na kierunku lekarskim realizowanych w symulowanych warunkach klinicznych planowana jest od III roku studiów, tj. od roku akademickiego 2025/2026. Zgodnie z przyjętym harmonogramem działań dotyczących utworzenia CSM UW, do tego czasu zostaną zrealizowane niezbędne adaptacje budynku dla potrzeb Centrum oraz zrealizowane zostaną zakupy specjalistycznego wyposażenia planowane na dwa pierwsze etapy rozwoju CSM UW. Z uwagi na niewielką liczbę zajęć planowanych na I roku studiów, ich realizacja została zaplanowana w ramach funkcjonującego obecnie Centrum Symulacji Medycznych Wojskowego Instytutu Medycznego – Państwowego Instytutu Badawczego, co potwierdza zawarta umowa wykonawcza do porozumienia o współpracy, uszczegóławiająca zasady współpracy dydaktycznej w roku akademickim 2023/2024 między UW a WIM-PIB (załącznik nr 22). WIM-PIB zadeklarował również udostępnienie studentom odpowiedniego zaplecza dydaktycznego oraz socjalnego, adekwatnego do potrzeb studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami. W celu udokumentowania tej kwestii, do pisma dołączone zostały zdjęcia tych pomieszczeń (załącznik nr 29). W ramach przygotowań do realizacji zajęć na wyższych latach studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2025/2026, biorąc pod uwagę dynamicznie zmieniające się uwarunkowania funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, Uniwersytet Warszawski podpisze umowy precyzujące szczegółowe warunki współpracy dydaktycznej bezpośrednio przed danym rokiem akademickim z zachowaniem jednak odpowiedniego

okresu wyprzedzenia, który zagwarantuje, że potrzeby UW i jego studentów kształcących się w ramach kierunku lekarskiego będą każdorazowo zrealizowane.

Warto także nadmienić, że Uniwersytet Warszawski nie ustaje w dalszych staraniach o rozwój współpracy z innymi podmiotami leczniczymi. Bazując na ponad 200 letniej tradycji Uczelni, wypracowanej renomie oraz swoim potencjale, oczekiwanym rezultatem tego działania powinno być zwiększenie liczby możliwych miejsc realizacji zajęć klinicznych oraz praktyk zawodowych dla studentów UW. Przy czym zaznaczyć należy, że już obecnie Uczelnia zadbała o zapewnienie swoim studentom wystarczającej liczby miejsc praktyk w najlepszych możliwych do tego miejscach u znanych i renomowanych partnerów.

W ramach porozumienia zawartego z Wojskowym Instytutem Medycznym – Państwowym Instytutem Badawczym oraz Warszawskim Szpitalem Południowym, podpisane zostały aneksy potwierdzające możliwości realizacji zajęć klinicznych oraz praktyk zawodowych przez studentów kierunku lekarskiego UW w poszczególnych klinikach i zakładach danej placówki. Z uwagi na nadrzędny cel funkcjonowania podmiotów leczniczych dotyczący zapewnienia odpowiedniej dostępności oraz jakości świadczenia usług zdrowotnych, postanowienia umowne proponowane przez partnerów medycznych mające na celu zapewnienie prawidłowej realizacji ich nadrzędnego celu, nie stoją w sprzeczności z ogólnie przyjętymi zasadami organizacji współpracy placówek leczniczych z uczelniami. Dobrym przykładem potwierdzającym konieczność wprowadzenia tego rodzaju postanowień był czas pandemii COVID-19, kiedy to wystąpiła konieczność szybkiego wprowadzenia zmiany w sposobie organizacji kształcenia przyszłych lekarzy z uwagi na inne, nadrzędne cele działania podmiotów leczniczych w czasie pandemii. Szczegółowe założenia dotyczące liczebności grup zajęciowych zostały opisane w pkt. 7.

W celu zapewnienia odpowiednich warunków dla studentów ze zróżnicowanymi potrzebami, Uniwersytet Warszawski zawarł umowę o współpracy z LUX MED, podmiotem leczniczym spełniającym bez zastrzeżeń wymagania w zakresie dostępności placówek dla osób o specjalnych potrzebach. Zakres tej współpracy dotyczy m.in. realizacji zajęć dydaktycznych *medycyna rodzinna* oraz realizacji praktyk zawodowych z grupy podstawowa opieka zdrowotna, jak również innych specjalizacji medycznych (załącznik nr 21). Co więcej w odniesieniu do uwagi, w myśl której jeden z partnerów w swojej ofercie posiada jedynie 1 na 5 budynków, który dostosowany jest dla osób ze szczególnymi potrzebami, zauważyć że Centermed podejmuje aktywne działania zmierzające do zmiany zastanego stanu rzeczy. Niezależnie od tego, pozostali partnerzy, w tym LUX MED przekonują, że zadowalająca część (zdecydowana większość) placówek spełnia wymagania dostępności. Ten wynik z całą pewnością pozwoli na realizację programu studiów przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Co więcej, działające w ramach struktur centralnych Uniwersytetu Warszawskiego Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami będzie prowadziło aktywny monitoring wskazanych podmiotów, dążąc do zapewniania równego dostępu do zajęć dla wszystkich studentów. Uczelnia zamierza również kontynuować działania w zakresie dalszego rozwoju współpracy z podmiotami leczniczymi oraz rozwoju własnej infrastruktury, adekwatnie do bieżących potrzeb kształcenia na kierunku lekarskim (co zostało wykazane m.in. w punktach nr 8 i 19).”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła założenia, że zawarł umowę o współpracy dydaktycznej przy prowadzeniu kształcenia na kierunku lekarskim z Warszawskim Instytutem Medycznym w zakresie udostępnienia Centrum Symulacji

Medycznych WUM. Z uwagi na niewielką liczbę zajęć planowanych na I roku studiów, ich realizacja została zaplanowana w ramach funkcjonującego obecnie Centrum Symulacji Medycznych Wojskowego Instytutu Medycznego – Państwowego Instytutu Badawczego, co potwierdza zawarta umowa wykonawcza do porozumienia o współpracy. Jednocześnie w ramach umów dwustronnych zawartych z Wojskowym instytutem Medycznym oraz Warszawskim Szpitalem Południowym przygotowano oddziały dla zajęć klinicznych. W aneksach tych umów potwierdzono dostępność oddziałów dla nauczania na kierunku lekarskim.

W związku z powyższym **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

22. Uczelnia nie udokumentowała we wniosku współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie koncepcji kształcenia i konstrukcji programu studiów na wnioskowanym kierunku. Nie określono także szczegółowych zasad współpracy naukowo – dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia, z wyjątkiem planów doskonalenia kompetencji kadry w zakresie kształcenia praktycznego w placówkach leczniczych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski prowadził szerokie konsultacje i współpracował z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie koncepcji kształcenia i konstrukcji programu studiów. Działania podejmowane w tym obszarze zostały szczegółowo opisane w punkcie 3. niniejszego wniosku. Należy przypomnieć, że deklaracje poparcia dotyczące utworzenia kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Warszawskim złożyli m.in.: Marszałek Województwa Mazowieckiego – Adam Struzik, władze Warszawy – Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy – Renata Kaznowska, Wojskowy Instytut Medyczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawski Szpital Południowy, LUX MED sp. z o.o., Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Polskie Towarzystwo Biologii Medycznej, AstraZeneca Pharma Poland, ExploRNA Therapeutics Sp. z o.o., Molecule S.A. W załączeniu znajdują się dokumenty podpisane przez poszczególnych przedstawicieli otoczenia społeczno- gospodarczego, które jednoznacznie wskazują na poparcie dla przedstawionej koncepcji kształcenia i przyjętego programu studiów na kierunku lekarskim (załącznik nr 14).

Współpraca z otoczeniem zewnętrznym jest jednym z kluczowych elementów systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim, który swoimi działaniami obejmuje również kierunek lekarski. Interesariusze zewnętrzni włączani są w proces tworzenia, monitorowania i ewaluacji programu studiów oraz jego realizacji. Należy podkreślić, że obowiązująca na Uniwersytecie Warszawskim procedura tworzenia nowych kierunków studiów, opisana w zarządzeniu nr 71 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 9 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia trybu postępowania w sprawach dotyczących utworzenia kierunku studiów oraz zmian w programie studiów na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW z 2020 r. poz. 156 ze zm.) obliuguje pomysłodawców do przedstawienia Uniwersyteckiej Radzie ds. Kształcenia (dalej: URK) koncepcji kształcenia na projektowanym kierunku studiów oraz uzasadnienia jego utworzenia w odniesieniu do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Uzasadnienie to musi być poparte wynikami badań lub efektami przeprowadzonego rozeznania wśród interesariuszy zewnętrznych. Dopiero pozytywna opinia URK o przedstawionej koncepcji kształcenia uruchamia prace nad programem studiów,

w których uczestniczą także przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca ta musi być udokumentowana we wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów, przedłożonym Senatowi Uczelni. Wnioskodawca zobowiązany jest wskazać przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących przy projektowaniu programu studiów oraz przykłady uwzględnienia w programie studiów ich opinii. Wniosek analizowany jest przez Komisję Senacką ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia oraz URK, która dzięki swojemu zaangażowaniu zarówno w opiniowanie koncepcji kształcenia, jak i programu studiów monitoruje proces tworzenia kierunku studiów, w tym udział w tym procesie interesariuszy zewnętrznych. W przypadku kierunku lekarskiego procedura ta została przeprowadzona z pełną starannością i po ponad roku przygotowań zakończyła się pozytywną uchwałą Senatu.

Dla wzmocnienia i instytucjonalizacji procesu współpracy z otoczeniem zewnętrznym – po utworzeniu studiów – zostanie powołana Rada Interesariuszy kierunku lekarskiego, skupiająca interesariuszy zewnętrznych reprezentujących różne segmenty systemu ochrony zdrowia i sektora medycznego, zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Działalność Rady pozwoli na większe zinstytucjonalizowanie i usystematyzowanie współpracy z partnerami społecznymi. Forum Rady będzie miejscem formułowania wniosków w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji, pozwoli również na konfrontowanie procesu kształcenia z potrzebami otoczenia zewnętrznego, a jednocześnie uzyskanie przez interesariuszy zewnętrznych informacji zwrotnej od osób kształcących się na kierunku lekarskim co do ich oczekiwań i planów w zakresie rozwoju kariery zawodowej.

Przedstawiciele zewnętrznych instytucji partnerskich będą również uczestniczyć z głosem doradczym w posiedzeniach rady dydaktycznej kierunku lekarskiego – podmiotu kolegialnego, który zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Warszawskiego oraz Regulaminem Studiów na Uniwersytecie Warszawskim jest odpowiedzialny za projektowanie i monitorowanie procesu kształcenia na danym kierunku studiów. W szczególności dotyczy to partnerów odpowiedzialnych za organizację zajęć klinicznych.

W ramach umów zawieranych przez Uniwersytet Warszawski z partnerami zewnętrznymi w zakresie współpracy dydaktycznej przy prowadzeniu kształcenia na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim, każdorazowo określone zostały ramy tej współpracy. Szczególne znaczenie przypisano tu współpracy dotyczącej realizacji zajęć klinicznych. Koordynacja zajęć w będzie odbywała się we współpracy z koordynatorami z poszczególnych podmiotów partnerskich. Zgodnie z ustaleniami z partnerami oraz postanowieniami umów, takich koordynatorów zajmujących się zajęciami organizowanymi przez daną instytucję wyznacza zatem m.in. Wojskowy Instytut Medyczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawski Szpital Południowy, LUX MED, CenterMed Warszawa czy Warszawski Uniwersytet Medyczny. Koordynatorzy będą współpracować bezpośrednio z prodziekanem ds. studenckich Wydziału Medycznego lub wyznaczonym przez niego pełnomocnikiem ds. kształcenia klinicznego”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiła 10 dokumentów potwierdzających współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Działania wyjaśniające Uczelni pozwalają na ocenę całości zarzutu. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** przedstawienia szczegółowych wszystkich zasad współpracy naukowo – dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia.

23. Nie udokumentowano we wniosku poparcia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczącego inicjatywy utworzenia w tym mieście piątej uczelni prowadzącej studia na kierunku lekarskim, w sytuacji, kiedy Wnioskodawca nie dysponuje własnymi zasobami infrastrukturalnymi i kadrowymi wymaganymi do zapewnienia prawidłowej realizacji procesu kształcenia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wywiodła jak niżej:

„...Uniwersytet Warszawski prowadził bardzo szerokie konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym odnośnie do powołania Wydziału Medycznego, jak również uruchomienia kształcenia na kierunku lekarskim w nadchodzącym roku akademickim. Okoliczności potwierdzające powyższą tezę zostały udokumentowane w złożonym do Ministra Edukacji i Nauki wniosku o pozwolenie na uruchomienie nowego kierunku studiów. Działania podejmowane w tym zakresie zostały również szczegółowo opisane w punkcie 3. oraz 22. niniejszego wniosku. Co więcej, część okoliczności miała szeroki oddźwięk medialny, jak konsultacje i wsparcie ze strony Ministerstwa Zdrowia, w tym samego Ministra. Przeprowadzone konsultacje potwierdziły zarówno szerokie poparcie interesariuszy zewnętrznych dla samej koncepcji i przedstawionego programu kształcenia na kierunku lekarskim, jak i wskazywały na jednoznacznie pozytywny odbiór inicjatywy poszerzenia oferty dydaktycznej Uniwersytetu o kierunek lekarski oraz rozpoczęcia naboru kandydatów i uruchomienia kształcenia na kierunku od roku akademickiego 2023/2024. Interesariusze zewnętrzni dostrzegali wyjątkowość i unikatowość oferty Uniwersytetu w tym zakresie, tak pod względem koncepcji kształcenia, jak i dysponowania szczególnym potencjałem naukowym i dydaktycznym. Uznali również, że uruchomienie kształcenia na kierunku lekarskim na Uniwersytecie Warszawskim znacząco wzbogaci możliwości wysokiej jakości kształcenia przyszłych lekarzy. Dla partnerów Uniwersytetu Warszawskiego szczególnie ważne jest przy tym zorientowanie Wydziału Medycznego na badania, w tym udostępnienie obecnej i przyszłej bazy dla badaczy z całego kraju i ze świata. Analogicznie w ramach przyszłego kształcenia lekarzy na Uniwersytecie Warszawskim szczególne znaczenie ma jego elitarność wynikająca z ograniczenia naboru jedynie do 60 osób, jak również wpisany w ścieżkę kształcenia komponent badawczy.

Dla potwierdzenia tych wniosków, w załączeniu znajdują się dokumenty podpisane przez poszczególnych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, które jednoznacznie potwierdzają wsparcie w zakresie uruchomienia przez Uniwersytet Warszawski kształcenia na kierunku lekarskim (zob. załącznik nr 14).

Zgodnie z informacjami podanymi we wniosku złożonym do Ministra Edukacji i Nauki, jak również okolicznościami przytoczonymi w niniejszym wniosku należy zauważyć, że już obecnie Uniwersytet Warszawski dysponuje własnymi zasobami infrastrukturalnymi i kadrowymi wymaganymi do zapewnienia prawidłowej realizacji procesu kształcenia. Jak wykazano we wcześniejszych punktach niniejszego pisma, Uniwersytet Warszawski posiada bowiem liczne laboratoria, wyposażone w niezbędną aparaturę, sale dydaktyczne oraz powierzchnie przeznaczone dla studentów kierunku lekarskiego, które są na bieżąco modernizowane i doposażane. Uniwersytet Warszawski posiada również wysoko wykwalifikowaną kadrę, w szczególności w zakresie zajęć z nauk podstawowych, jak również przedstawił deklaracje przyszłych członków swojej kadry, co do których nie można mieć wątpliwości co do ich dorobku

i kwalifikacji, w szczególności w zakresie wymaganym do nauczania zajęć klinicznych. Zgodnie z załączonym oświadczeniem, Uniwersytet Warszawski dokona dalszych znaczących nakładów na rozwój Wydziału Medycznego i związanego z tym kształceniem na kierunku lekarskim, co z jednej strony zapewni wzorcową infrastrukturę do realizowania dydaktyki, z drugiej jest gwarancją zatrudnienia najlepszych światowych badaczy i dydaktyków .”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy potwierdziła, że realizowane zajęcia dydaktyczne będą w ramach zasobów infrastrukturalnych i kadrowymi w ramach Wojskowego Instytutu Medycznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Warszawskiego Szpitala Południowego, LUX MED, Centermedem.

Przedstawiła również dodatkowe informacje i wyjaśnienia. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy z zaleceniem** szczegółowego przedstawienia zasobów kadrowych koniecznych do realizacji zajęć podmiotów w czasie studiów, zwłaszcza dla zajęć klinicznych.

Biorąc pod uwagę brak utrzymania w mocy zarzutów oraz występowanie zaleceń dla zarzutów nr 1 - 2, 4, 6, 8, 10, 12 – 15, 18, 22 - 23 Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 303/2023 z dnia 25 maja 2023 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Tadeusz Stanisławski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uchwała nr 510/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 29 czerwca 2023 r.
